guinis xpi poteſt referri ad duplex pncipiū
Uno mō ad ipos effundētes. ⁊ ſic fuit deo
abominabilis ⁊ fuit peccatū grauiſſimum.
Alio modo ad volūtatem ipius xpi pacien
tis qui voluntarie ſe obtulit paſſioni ex cari
tate maxīa. ⁊ ſic fuit deo pri acceptiſſima. ⁊
h̄ ſecundo mō habuit ratōnē oblatōis ⁊ ſa
crificij. nō autē primo mō. Sic etiā pt. imo
latio xpi in altari deo eſſe abomiabil' quātū
ad ſacrificantē. in peccatis mortalibꝫ exiſtē
tem. acceptiſſima tamē quo ad immolatū
et ſacrificatum deo. ſ. ſacrificiū. cum nullius
ſacerdotis imundicia diuina polluat ſacra
mēta. Quare Lucius. iij. extra de co. cle. ⁊
mulie. c. veſtra dicit. Non pōt aliquis quā
tumcūqꝫ pollutus diuina polluere ſacmen
ta. que purgatoria cunctaꝝ contagionū ex
iſtunt. Et ſequit'. Qualiſcūqꝫ em̄ ſacerdos
ſit. que ſancta ſunt coinquinari nō poſſunt
Sumite ergo ab omni ſacerdote xpi miſte
ria. quia oīa in fide xpi purgant'. ⁊c̄.

In die paraſceues pma pars.

Triſtis eſt ani
ma mea vſqꝫ ad mortē. Ma
thei. xxvi. Paſſio dñi noſtri
Iheſu xpi. quā ꝓ nobis ho
die ſuſtinuit. pctōꝝ ſit ablutio omniūqꝫ ſce
lerum ⁊ ad vite eterne meritū Amen.

2 Cariſſimi qꝛ de more ⁊ laudabili conſue
tudine ꝓ impetratiōe grē p̄dicātes. in prin
cipio ſmonis. ſolent ad v̄ginē piiſſimā ma
riam. q̄ noſcit' eſſe vas plenū grē recurrere
⁊ eam ꝓ impetratōe gratie ſalutatōe angeli
ca ſuppliciter inuocare. Sed qꝛ ſm pħm. i.
ethi. ſermones faciendi ſunt ſcd̄m tempus
et materiā. ⁊ cū temp9 ⁊ materia nūc exigāt
loqui de amara xpi paſſiōe. ⁊ mr̄is eius vir
ginis cōpaſſiōe. gaudioſa illa ambaſiata ga
brielis hodie incōuenienter ſalutat'. qꝛ ſalu
tanti ſic lamētabil'r poſſet obuiare. cū dicerꝫ
pmo Aue maria. rn̄deret. quid loqueris. ñ
em̄ fui ſine ve. ſed plena omni dolore et cor
dis meſticia. vt merito dicta ſim Maria.
id eſt valde amara. dū tam impie ⁊ crudel'r
meū amantiſſimū filiū intuita fuerim mani
bus inimicoꝝ ⁊ iniquoꝝ tractari. plena grā
di. non. ſed om̄i anguſtia ⁊ miſeria plena.
videndo vnigenitū meū ⁊ totum ſolatiū. tā

dure ⁊ aſpere ligatū. vt nec grām liberatio
nis valuerim ei impendere. Dñs tecū. quō
mecum. cū de manibꝫ meis violenter ſit ra
ptus. quaſi latro peſſimus ad Pilatum. de
pilato ad crucē ⁊ ad mortē ſit ductus. Be
nedicta tu in mulieribꝫ. ymo ſup omēs mu
lieres obprobrioſe a iudeis maledicta et p
cuſſa. Bñdictus fructus ventris tui. nō. ſꝫ
vt maledictus et cōdemnatus. conſputus.
colaphis ceſus. flagellatus. coronat9. ⁊ tur
piſſia morte crucifix9. Quid ḡ o dulciſſimi
et deuotiſſimi faciendū ꝓ gratie impetratio
ne. oculos mentiū meſtiſſima cū mr̄e ad do
minicā leuem9 crucem deuote ſupplicantes
vt merito ſue paſſionis amariſſime. nobis
concedat loqui de digna eius paſſiōe. ⁊ ma
tris ſue ꝯpaſſione. ad honorē ⁊ gliam tot9
trinitatis. ad augm̄tū grē ⁊ meritū vite eter
ne. Salutem9 ergo ad hoc obtinendū cru
cem ſctām dicētes. O crux aue ſpes vnica
⁊c̄. Signet ergo quilibet ſeipꝫ ſigno ſancte
crucis ⁊ dicat cum xp̄o. Triſtis eſt aīa mea
vſqꝫ ad mortem. Auerrois cōmentator
philoſophi dic̄ de impſſionibꝫ aeris. ꝙ qñ
ſupiora corpa inferiora regentia. aliquē de
fectum patiunt' vel intemperiē. tūc defectū
patiunt' vniuerſa. hoc patet quia qñ aer ali
quā intemperiē pat'. vt tempe pluuiali et
nebuloſo. magis pungūt oēs dolores ⁊ nos
magis triſtamur. Hoc etiā patet in capite.
dum em̄ caput egrotat cetera mēbra dolēt.
vi. q. i. c. ex merito. capite langueſcēte facili
us mēbra corpis inficiunt'. Sed qꝛ caput
noſtꝝ miſticū chriſtus dñs oīm iſto tempe
paſſus. ꝓ nobis multa ſuſtinuit amara. ⁊ in
temperiē obprobrioꝝ magnā a iudeis acce
pit. ꝓpt' nr̄aꝫ ſalutē. merito maledictū oñdit'
cor humanū. qd̄ hodie cuꝫ capite nō dolet
ex compaſſiōe. cū om̄ia inſenſibilia elemēta
quaſi creatori ꝯpatiendo. hodie oſtenderūt
ſigna anxietatis. turbatōis ⁊ triſticie. Que
ramus nanqꝫ a ſole. luna ⁊ ſtellis. di. O ſol
ceteriqꝫ planete. q̄re hodie obumbrati eſtiſ
poſſunt reſpondere. ploramus turbatiōem
et anxietatem oñdimus de noſtri creatoris
morte. Nā clamores eius audiuim9 per di
uerſos cruciat9. matrēqꝫ eius ſub cruce per
pendim9 doloribus plenā lacrimātē quod
ſuſtinere nō poſſumus. Et ido oēs iudeos

noſtra luce et ſplendore priuamꝰ in malicie
ſue deteſtatiōem et eterne caligis. ad quā
indicandū ſunt atteſtatiōem. ergo volente cō
ditore huiuſmōi ſigna compatiēcie dedimꝰ
in deteſtatiōem iudeoꝝ peruerſorum. et in
ſignum eoꝝ cecitatis ⁊ damnatiōis eterne
caliginis. O terra quare tremuiſti. Jdeo.
quia conditoris ⁊ fundatoris mei cruor ca
lidiſſimus me tetigit. quare tremui in eorū
confuſionē et in ſignū eterne damnationis
O lapides quare ſciſſi eſtis. et quare pal/
mas percutitis. in ſignum reproborū crude
lis obturatōis. quorū corda ſaxis duriora
nulla ꝯpaſſiōe mollita ſunt. de ſimilibꝰ mi
ſerrimis iudeis. Quia igit̄ chriſtus caput
noſtrum eſt miſticū cuiꝰ omnes chriſtiani
ſunt membra. vt dicit Apoſtolus. col. i. et
de ſacra vnctione. c. vnico debemus ſibi ho
die etiā ꝯpati. et ſigna ꝯpaſſionis et triſti/
cie oſtendere. Et merito maledictū oſtendi
tur cor tam durū ꝙ hodie ſignū compaſſio
nis capiti ſuo non oſtēdit. Jdō dicit. Hie
ronimus ſup Mathēū. Omnis creatura cō
patitur chriſto morienti. ſol obſcuratur. ter
ra mouetur. petre ſcindunt̄. velū templi di
uiditur. ſepulcra apiunt̄. ſolus miſer homo
non compatitur. ꝓ quo ſolo chriſtus patit̄
Ne igitur de tanta duricia incompaſſionis
redarguamur. dicat quilibet in dolore cor/
dis verba thematis ſcꝫ triſtis eſt aīma mea.
Quantū nunc ad continuationē littera/
lem in p̄cedentibꝫ lectōnibus ſufficienter ē
tractatum de vocibus ꝓphetarum. qui dn̄i
paſſionē figuraliter p̄dixerunt. hodie dicen
dum eſt quomō perfidi iudei figuras ⁊ eni
gmata dominice paſſiōis ad effectum crud̄
liter deduxerunt. Et ſcd̄m hō more ſolito tres
erunt partes principales huiꝰ paſſionis et
triſticie chriſti declarande. Nam narrabun
tur.
Jn prima aliqua geſta chriſti et matris ad
egreſſum de cenaculo. ibi. quāuīꝫ ad p̄. ⁊c̄.
Jn ſcd̄a in ſex dietis terminabit̄ paſſionis
et doloris conſūmatio. ibi. Egreſſus.
Jn tercia miraculoꝝ in morte factoꝝ choru
ſcatio ⁊ reputatio. ibi. Et tenebre ⁊c̄.

Quātum ad primā
partem eſt notandum ſcd̄m philoſophū. i.
phiſicoꝝ. ꝙ tūc arbitramur vnumquodqꝫ
ſcire. cum cauſas p̄mas cognoſcimus. Ut
ergo magis cognoſcamꝰ paſſionis crudeli/
tatem quo ad populū inferentem et pieta
tem quo ad ſuſcipientē tres cauſas propter
quas chriſtus paſſus eſt conſiderare debe/
mus. Nā prima cauſa fuit noſtra miſeria A
et culpa que mouit deum ad miſerandum.
Secunda caritas dei que coegit chriſtū ad
liberandū. Tercia iudeorum inuidia. que
mouit eos ad chriſtū cruciandū. Omiſſis
igitur primis duabus cauſis de quibus ſa
tis dictum ē per illaꝫ hebdomadā. de tercia
ſcꝫ de inuidia iudeoꝝ notanduꝫ. ꝙ ſicut bu
bones ⁊ veſpertiliones videre non poſſunt
ſolem ⁊ lumen eius. ſic nec ex inuidia iudei
chriſtum iuſtū et ſanctuꝫ videre. nec v̄ ope
ribus eius audire voluerūt. Jgit̄ ei de om
nibus inuidentes. maxime de miraculo ſu/
ſcitatiōis Lazari. attendētes ꝙ propter hoc
multi ex iudeis in euꝫ crederent. aduerſus
ihēſum id ē ſaluatorem collegerūt conciliū
vt eum poſſent occidere. Quod factū fuit
dominica que dicit̄ de paſſione. quando di
citur ꝙ cayphas p̄mum cōſilium dederat
aliꝭs dicēs. Expedit vt vnus homo moria
tur ꝓ populo ⁊c̄. Uoluit enim iuſtū ⁊ inno
centē occidere. ne iniuſti ⁊ nocentes ꝑirent
potius animaſ damnare q̄ꝫ temꝑalia ꝑdere
vtrūqꝫ tn̄ perdiderūt. Job. vi. Qui timēt
pruinā irruet ſuꝑ eos nix. Qd̄ exponit nico
laus de lyra. di. Qui ꝓpt̄ timorē minoris
ꝑiculi. a miſcd̄ia ⁊ iuſticia diſcedit in maio
ra pericula v̄ducetur. his ſic accidit quia vt
dicitur prima. q. i. principatus. Difficile ē
vt bono paganī exitū q̄ malo inhoata ſunt
p̄ncipio. qꝛ malū ⁊ iniquū hūerūt p̄ncipiū.
malū acceperūt exitum. lꝫ iuſtū. ſ. coꝝ deſtru
ctio Jhſ āt ſciēſ hꝰ oīa. qꝛ nōdū venerat hora
eiꝰ. Johā. xi. Jam non palā apud iudeos
ambulabat. ſed abijt in regionē iuxta deſer
tuꝫ in ciuitatē q̄ dicebat̄ Effrem. et ibi mo
rabatur cū diſcipulis ſuis vſqꝫ ad ſabbatū
an̄ diem palmaꝝ. Die autem ſabbati ante
palmarum. ſcilicꝫ ſexta die an̄ diē paſce. ſci
ens Jheſus matrem dulciſſimā multuꝫ me
batam et doloribus et lacrimis fatigatam.
vt ſua preſentia cordis eius dolorē aliqua
liter alleuiaret. Uenit ſero in Bethaniam

vbi mr̄ eius erat cū martha et magdalena.
Et facta eſt cena ob reuerentiā eiꝰ in domo
ſymonis quē dominus a lepra mundauit.
de quo habet̄ prius. ¶ Die autē palmarū
ſcȝ in craſtino. Jheſus exiēs de bethania. ve
nit in villā bethfage ſitam in latere montis
oliueti. et miſit Petr̄ philippum vt pꝰ ꝛc.
Et dum eodē die vſqȝ ad veſpas pplm pie
docuiſſet humana mirabili conditōe eſuriit
circumſpiciēs ſi quis ex compaſſione vel de
uotōne eū reficeret. Sed tūc ſicut etiā nūc
de pdicatoribꝰ a nemine ſuſceptus. nec labo
ribus refocillatus. fame cogente cū diſcipu
lis bethaniā rediit. Quod mater pietatis ocu
lis lacrimoſis intuens. vt in libro de vita xpi
legitur dixit. O fili mi. ecce iam video ꝛ cō
ſidero pncipes ſacerdotū cōtra te ꝯſpiraſſe.
nec tua vba pficere in eis nec miracl'a. vt
tibi compaciant̄. Rogo ergo te. tue matris
honore que te nutriuit. vt iherl'm de cetero
non reuertaris. Cui filius dulciter rn̄dit.
Audi dulciſſima mater mea iam p hoc veri
ficari debet. qđ ſcriptum eſt de me p pphām
Odio habuerūt me gratis. ¶ Feria ſcđa
poſt palmaꝝ rediens in iheruſalem. đ mane
in via eſuriit. et videns arborē ficus ſecus
viam ſterilem. ei maledixit di. Nunqȝ ex te
fructus naſcat̄ in eternū. ꝛ continuo aruit.
Sed cur hoc fecit. ad oſtendendum pplm iu
daicum eſſe maledictū eternaliter p ingra
titudine tremendū. ꝙ tam pium ꝛ mīſicoꝛ
dem viſitatorē docendo. curando. miracl'a
faciendo nō ſuſcepit. ſed deſpexit. Caueat
ergo populꝰ chriſtianꝰ ne maledictō ſup eū
deſcendat. qui maiora accepit bnficia. et ta
men prochdolor minus gratus. Poſtea in
templū trāſiit ꝛ more ſolito populū docere
incepit. Quo audito phariſei mulierē dep
henſam in adulterio adduxerūt. quā a ma
nibus eoꝝ abſoluit et liberauit non excuſan
do adulteriū. ſed reprobando ordinē ꝛ mo
dum accuſantiū adulterium. Nanqȝ cum ſit
graue peccatū mortale excuſari non poteſt.
de quo nota. xxiij. C. ¶ Feria tercia mane
rediens in templū. acceſſerūt ad eum pnci
pes ſacerdotū dicentes ꝛ increpantes eum
de facto ꝙ ementes ꝛ vendētes de templo
i die palmaꝝ eiecit. In qua poteſtate eiicis
vendentes ꝛ emētes de templo. Et reſpon
dendo inter alia verba dixit iudeis. Amen
dico vobis. āmodo non videbitis me donec
dicatis Benedictus qui venit in nomie do
mini. q. d. a tempe paſſionis ꝛ mortis mee.
non videbitis meā faciem vſqȝ ad iudiciū
vbi videbitis me venientē in gloria domian
tis. Et cū Jheſus iſto die vltra ſolitū mo
rem loquendo et diſputādo cū iudeis tar
daſſet. veniens ſero occurrit ei mater cum
lacrimis di. O fili mi vbi tardaſti tota die
Et diſcipuli nunciāt quomō cum ſcribis ꝛ
phariſeis diſputauerat. pꝑter qđ queſierūt
eum tenere ꝛ lapidare. Quo audito p do
lore cecidit quaſi ſemimortua ad pedes di
lecti filii ſui. nō valens ei quicqȝ loqui. Sȝ
dulcis iheſus eam eleuās ꝛ confortās. pro
miſit p totam quartā feriam cū ea manere.
Tunc mater doloroſa bn̄ dicere poterat v
ba dauid flentis mortem filii ſui abſalon.
Quis michi incqȝ det vt p te moriar fili mi
O fili mi dulciſſime. quia oīa tibi poſſibi
lia ſunt. ꝛ vis genus humanū redimere ro
go vt ſi poſſibile eſt alio modo qȝ per mortē
ipm ſalues. Ait iheſus matri cum digna re
uerentia. Concedo mr̄ dilecta. mihi oīa
fore poſſibilia. ſed oportet impleri ſcripturas
de me. Et mater fili mi. Ecce mr̄ tua dolo
roſa q̄ mltū in tua cuſtodia laboraui. multas
cordis amaritudines pꝑter Herodis perſe
cutōem in egiptū eundo ꝛ redeūdo ſuſtinui
Ecce vbera que ſuxiſti. brachia q̄ te baiula
uerunt. non deneges matri meſtiſſime. qđ
a te petit. Et iheſus. Quid petis mater ait
Ex quo vis vtiqȝ mori. ꝛ per tuā mortē ge
nus humanū ſaluare. rogo vt me pmittas
mori ante. vt aſpiciendo tuam mortem gla
dius doloris me non interficiat. Et iheſus
O benedicta mater cū te pre cunctis creatu
ris filiali amore diligā. quia de ſpū ſancto
me cōcepiſti. grauiſſimis laboribus aluiſti.
non deceret te mori ante me. quia ſic moriē
do non ſtatim ad locum honoris vt te decȝ
aſcenderes in celum. ſed neceſſario deſcēde
res ad lymbum ꝛ ad locū horroris. quod
eſſet incōueniens cum ſis mater filii dei īma
culata. ſed moriendo ante te aſcendam in
celum quod aperiam et in morte tua cum
tota curia celeſti tibi honorifice veniam
obuiam. te ad locum paratū tibi ab eterno

ſuſcipiaꝫ·ſuſtineas ergo patienter ⁊ confoꝛ
tetur coꝛ tuum. ¶ Feria quarta iudei ex
eo ꝙ pridie chriſtus in templo dixit. amo/
do nō videbitis me, putantes eum velle de
manibꝫ eoꝝ fugere. conſiliū iterum inierūt
quomō ipſum occiderent. prius enī habue/
runt conſilium vt eum poſſent occidere. ho
die de modo quō vel qualiter eſſet cuſtodi/
endus et occidendꝰ. Judas vero audiens
populū eum velle moꝛi. cepit inſtinctu dia/
boli de amiſſione pecuniaꝝ ⁊ earum recupe
ratione cogitare. ⁊ currēs ad domū cayphe
ad principes ſacerdotū congregatos· ⁊ a nl
lo vocatus nec queſitus ait. Quid vultis
mihi dare ⁊ ego vobis eum tradam. tanꝙ
fur in eoꝝ voluntatē precium conſtituens.
vt eo citius in negocio ſuo fineꝫ faceret Et
gauiſi ſunt ⁊ conſtituerūt ei triginta argen/
teos. non vilis beſtia ꝓ ꝑcio poſſet tam exi
guo ⁊ vili appreciari. quo ſaluatoꝛ mūdi ap
B preciatus venditus eſt. ¶ Dicunt docto
res ꝙ quilibet argenteus decem denarios
vſuales valuit. ⁊ fuerunt denarij yſmaheli/
tici. quibꝫ Joſeph patriarcha venditꝰ fuit.
ante quatuoꝛ milia annoꝝ et iure heredita/
rio ad illos iudeos venditores xp̄i ſunt de/
uoluti. O quot ſimiles iude hn̄tur· qui iu/
ſticiam dei et veritatē eius ꝓ muneribꝰ ven/
dunt. et maxime mercatores. quādoꝗ mi
nus ꝗ̄ ꝓ obulo ꝑ deum abiurātes veritatē
negant. Unde beda ſup Marcū. ⁊ habetur
xi. q. iij. Abijt iudas. Multi hodie iude ſce
lus quia dominū ac mḡrm ſuum deumꝗ pe
cunia vendiderit velut imane ⁊ nephariuꝫ
exhoꝛrent. nec tamē cauent. Naꝫ cū pro mu
neribus falſum contra aliquē teſtimonium
dicunt ꝑfecto quia veritatē pro pecunia ne
gant. deum ꝓ pecunia vendunt. Ipē enim
dixit. Ego ſum via veritas et vita ⁊c.
¶ Feria quinta ſcꝫ die azimoꝝ in qua ne
ceſſe erat d̄ ꝑcepto legis occidi agnꝰ paſcal
aceſſerunt diſcipuli ad Jheſum dicentes.
Ubi vis paremus tibi comedere paſcha.
Non enī ꝓpriam domum habebant. cū om
F nia propter chriſtum reliquiſſent. dicit Lu
cas. ꝙ miſit Petrum ⁊ Johannē dicens.
Ite in ciuitatem ⁊c. Diuerſoriū eſt locus
ſecretus. Sequitur. Et ipē oſtendet vobis
cenaculū magnum. hic non timuit chriſtū
in domū ſuaꝫ recipe metu iudeoꝝ. quia cre
ditur ꝙ fuerit occultus diſcipulus chriſti.
Euntes autē inuenerūt ſicut dixit eis Jhe
ſus. ⁊ ꝑauerunt agnū paſcalem imolando
aſſando ⁊ cum alijs neceſſarijs. et circa ve/
ſperas. quādo agnus paſcalis debebat imo/
lari. videns mater pijſſima. ꝙ dilectus fili/
us ire iheruſalem diſponebat cum lacrimis
filium amplexabatꝛ dicēs. Amantiſſime fili
mi rogo vt hic nobiſcum paſca manduces.
quia ſi te iudei caperent. quale feſtū haberē
Et magdalena. O magiſter mi dulciſſime
ego que ſum filia tua nōne poſſum a te hr̄e
vnam gratiā vt hic nobiſcum maneas. Et
ſolicita martha. Ego miniſtra tua prompta
et ſemꝑ parata vis fugere a me. Et chriſtꝰ
in ſecreto matri ait. O mr̄ dilecta tibi non
eſt aliquid d̄negandū. ſed quia in his que
patris mei ſunt opoꝛtet me eſſe. idō vadaꝫ
in iheruſalem cenandū. Hoc audiens mr̄
tempus aduenisſe moꝛtis. incepit eum foꝛ
tius ſtringere cū lacrimis habundātiſſimis
ꝓfluentibus. dicens ad filiū ſcd̄m Augu.
in libro d̄ verbis domini. O fili mi dulciſſi/
me. non te amplius d̄beo audire. loquēcia ple
na paradiſi. non te amplius debeo tangere
conſolatio mundi. nunꝗ te dimittaꝫ. ſi tu
vadas et ego. ſi tu ſtas ⁊ ego ſtabo. Jhūs
audiēs dolorē matris ⁊ ꝑturbatōnem coꝛ/
dis. conceſſit vt in via ſe aſſociaret. ſed cū
aꝓpinquaret iheruſalē diſceſſit cum diſci/
pulis ei⁹ſ a comitatu matris. et intrauit ihe
ruſalem ꝑ vnā poꝛtam. et mater cū alijs mli
eribus ꝑaliam ignoꝛās ad quod hoſpiciū
diuerteret. O ꝗ̄ doloꝛoſa et lamentabilis
ſeꝑatio qn̄ virgo ⁊ mr̄ xp̄i dimittit vnigeni
tum tā cito moꝛiturꝝ. O quantus luctus. o
quantus doloꝛ tūc coꝛ virgineū acutioꝛ an
cipite vulnerabat. Intrauit ergo Jheſus
bn̄dictus cū diſcipulis ad cenaculū vbi ce
na ꝑata fuerat. lauantes manꝰ ⁊ circūſtātes
bn̄dicūt mēſam. Et a diſcipulo quē dilige
bat iheſus ſedente iuxta iheſum. affertꝛ agnꝰ
paſcalis quē iheſus diſtribuit ⁊ comedit.
Alꝰ nunꝗ legitur ihūm comediſſe carnes
Cenātibus ſic diſcipulis. dixit. Deſiderio
deſideraui hoc paſca mandu. vobiſcū anꝗ
patiar. Et apertius patefaciens factū tradi
toꝛis. q̄ꝛ ex humilitate lauando eius pedes

eum a malicia reuocare non poterat. ſaltem
verbis ſuis quibꝰ ſecreta cordis ſui tetige/
rat ad pniam emolliret. Subdit. vnus ve
ſtrum me traditurus eſt zc. Que vox vt gla
diꝰ acutꝰ corda ꝯcuſſerat diſcipulorum. quibꝰ
ſic ꝯtriſtatis et comedere ceſſantibꝰ. ſingil
latim querebāt dicentes. Nunquid ego ſū
domine. Et ihēſus. Qui intingit mecū ma
num in catbino qđ erat vas fictile ad refri/
gerandum vinū in quo erant lactuce agre/
ſtes. quibꝰ ſolebat agnus paſcalis mādūca
ri. vt dicit̃ Exo. xij. hic me tradet. Noluit
enim eū māifeſtare. vt ipſe occulte redargu
tus intra ſe peniteret. et ne petrus feruētioꝛ
ceteris eum occideret. qꝛ vt dicunt aliqui
Si petrus nouiſſet iudam eſſe traditorem
dentibꝰ eum decerpiſſet Per hoc habet̃ do
cumētū ꝙ infirma ꝓximorū non ſunt pan
denda que alias occulta ſunt. niſi eſſent t̃lia
que vnam ciuitatē poſſent piclitare vel per/
ſonam. tunc reuelari debent ſine ꝑditione ꝑ
ſone vt hoc malū impediatur. Iſte aūt pro
ditoꝛ maledictus et infelix. nō emendatus
ſed induratus. ne ſuſpicaret̃ de eo comede
re nō ceſſauit. ⁊ ait. Nunquid ego ſū rabbi
Mꝛ ab alijs alienā hūit intentiōem. iō etiā
aliā ab alijs hūit queſtionē nominās dñm
ſuum rabbi. cuius tamē noluit eſſe diſcipu
lus. Et ihēſus Tu dixiſti. ac ſi diceret. Nō
ego. ſed tu dicis. Et adiecit. Filius hōmis
vadit ſicut ſcriptū eſt de eo. ſ. moriendo. ve
autē illi ꝑ quem filius hōis tradetur. bonū
erat illi ſi natus nō fuiſſet homo ille. Unde
damnati cōuertendo ſe ad ſuiipſius eē no
bilitatem potius volunt eſſe ꝙ̄ non eſſe.
Sed ꝯuertendo ſe ad ānexum ipi eſſe ſcꝫ
ad penam. vellent potius non eſſe ꝙ̄ eſſe in
penis. Et ſic chꝛiſtus ꝓditoꝛi loquitur. ꝙ
potius eligeret nunꝙ̄ fuiſſe natus. ꝙ̄ ſuſtie
re illam penā quam eternaliter propter illā
traditōnem innocentis chꝛiſti ſuſtinebit.
Et ihēſus de mēſa tunc ſurgēs. ad alium lo
cum inferius eiuſdē cenaculi iuit cum diſci
pulis ⁊ eos ſedere fecit. Uolens iude aliđ
ſignum oſtendere humilitatis vt ſaltem vi
ſo eo ſe corrigeret Et deponēs veſtimēta ad
expeditiōem lotionis pedum. aquam miſit
in peluim vt heri dictum ē plenius. His mi
ſterijs impletis. redijt cuꝫ diſcipulis ad lo/
cū cene dicēs. Scitis quid fecerim vobis
zc. Et tūc vt oſtenderet quāto amoꝛe diſci
pulos diligeret moꝛe pij patris. filijs ſuis
maximū clinodiū in perpetuū mēoꝛiale ⁊ ſo
lacium dedit ſcꝫ coꝛpus ſuum ſacratiſſimuꝫ
in cibū. ⁊ ſanguinē in cruce effundenduꝫ in
potū. Unđ Auguſt. de conſe. di. ij. liquido
Saluatoꝛ quo vehementius commēdaret
miſterij illius altitudinē. vltimū voluit hoc
infigere coꝛdibꝰ ⁊ memoꝛie diſcipuloꝛuꝫ a
quibus ad paſſionē diſgreſſurus erat. Nā
pacta nouiſſima ſeruari debent niſi primuꝫ
deroget vltimo. C. de pactis. l. pactum.

¶ Accepit ergo panem gratias agens fre
git et dixit. Accipite ⁊ mādu. hoc ē coꝛpus
meum quod ꝓ vobis tradet̃. Similiter et
calicem zc. Et notanter inſtitutio ſacmen
ti et cōmunicatio facta eſt poſt lotionem pe/
dum ad noſtrā doctrinaꝫ. ꝙ nemo ſumere
debet hoc digniſſimū ſacramentū niſi prius
fuerit penitentia lotus et purgatus. alˀs iu/
dicium eterne damnatiōis manducat et bi
bit. ſcđm Aplm. ſicut iudas qui ſoꝛdida i/
tentione cū alijs diſcipulis communicauit
Auguſtinꝰ. de vno pane Petrus accepit et
iudas. petrus ad vitam. iudas autē ad per
ditōem. ſicut patet in ape ⁊ aranea eundem
floꝛem ſugentibus. Sedentibus igit̃ ſic di
ſcipulis cum magna triſticia. Iohānes recu
buit ſuꝑ pectus dñi de quo mellifluꝰ ꝯtem
platione diuina ſecreta potauit. et Petrꝰ
multum conturbatus đ vbis dñi dicentis
Unus veſtrum me traditurus eſt Iohāni fe
cit ſignum. ꝙ peteret a xpo quis eſſet tradi
toꝛ ille. Et xps ſubmiſſe ei dixit. Cui paneꝫ
intinctū poꝛrexero. ipſe eſt qui me traditurꝰ
eſt. Et cum paneꝫ intinxiſſet. iude poꝛrexit
dicēs. Iuda qđ facis fac citius. Hoc autē
nemo diſcumbentiū intellexit ad quid hoc
diceret. Putabāt enī ex hoc ꝙ loculos ha
bebat. ꝙ cōmitteret ſibi aliquid emere vel
egenis diſtribuere. Et ſtatim ſurrexit quia
dyabolus qui ipm poſſederat eum nō ꝑmi
ſit tardare diutius. Uñ criſ. Hoc verbum
non fuit impatiuū nec indicatiuū. ꝙ ſibi pci
peret vel indicaret. ſed fuit modus loquen
di. quo hōies ſepe vtuntur vel vt homi
nem a malo retrahant. vt ſi quis puerum
vel amicum peccantem inueniret diceret

ſibi audacter vel fortiter age vel fac magis.
non tamē imperando. ſed retrahendo. Ita
etiam dominus vt iudam retraheret dixit.
Quod facis id ē in corde iam diſponis fa
cere fac cito. Sed cur nō penituit intelligēs
ꝙ chriſtus eius maliciā nouit. dicitᷣ qꝛ idu
ratus ⁊ deſperatus correctōne non mollitur.
ymmo quāto plus corrigitur. tanto magis
amaricatᷣ et induratur. Exemplū in phara
one. Exo. vij. ď quo habetᷣ ꝙ totalitᷣ erat in
duratus. ꝙ nec verbis nec ſignis credere
voluit Moyſi ſuo dei vt dimitteret iſrahel
ſed plus ac magis ex his ſignis induratū
cor eius erat. ⁊ ideo multis plagis a deo fu
it punitus. Sic hodie multi inueniūtur in-
durati malicia. ꝙ nec correctiōibꝰ nᵉ ſignis
dei quotidianis. nec peſtilentie. nec cariſtie
nec guerraꝝ. nᵉ morboꝝ alienoꝝ ⁊ incōſue
torum credere velint deo. Hi veriſſimū ſi
gnum hn̄t cum iuda eterne damnatōis.

Poſtq̄ȝ autē ꝓditor maledictus a diſci
pulis ⁊ conſortio xp̄i diſceſſerat. pius xp̄s
et pater amicabiliᷣ allocutus eſt diſcipulos
vt dilectos filios. d. filioli mei. prius hoc
nō dixit. quia iudas filiꝰ dyaboli fuit. Mo
dicū tempꝰ vobiſcū ſum. et om̄es vos ſcan
dalum paciemini in me in illa nocte. Vul-
gariter. ir werdent alle treulos an mir. Qꝛ
ſcriptum eſt. ꝑcutiam paſtorē et diſpgent̄
oues gregis. q. d. appropiquat modo hora
vt capiar. et vos fugaȝ capietis ⁊ ego vadā
immolari ꝓ vobis. Sed poſtq̄ȝ mortuꝰ fue
ro et de morte ſurrexero. p̄cedam vos in ga
lileā. ibi me videbitis. ⁊c. Tunc petrus
vt p̄nceps apoſtoloꝝ ⁊ feruētior magno ex
corde di. O dn̄e q̄d dicis. Et ſi om̄s ſcan
dalizati fuerint in te. ego nunq̄ȝ ſcandaliza-
bor. Nicolaus ď lyra. Petrus nō mētieba
tur. qꝛ ſic habebat in mēte. ſed p̄ſumptuoſe
loquebatᷣ. Et ait Iheſus petro. Amē dico
tibi. quia hodie anteq̄ȝ gallus bis vocē de
derit. ter me negabis. Hoc reputans petrꝰ
impoſſibile. ait Et ſi oportuerit me mori te
cum nō te negabo. Similiᷣ ⁊ alij dixerunt.
Tunc dixit illis ih̄us. Qn̄ miſi vos ſiṅ ſac
culo ⁊ pera nunq̄d aliq̄d defuit vobis. Re
ſponderūt nichil. Et ih̄us qui habet ſacculū
tollat ſecum ſimiliᷣ ⁊ peram. Hic p̄dicit tpꝰ
magne īpietatis quod nō eſt. vbi homīes
neceſſario ſe ꝓuidere hn̄t. non ſuſtentatiōȝ
aliorum exſpectare. qꝛ caritas extincta eſt ī
cordibꝫ chriſtianoꝝ. Et qui nō habet gladiū
vendat tunicam ſuā et emat gladiū. qꝛ illa q̄
de me ſcripta ſunt. ſtatī fine hn̄t. Tunc di
xit illi petrus Domine ecce duo gladij hic
Criſ. fuerunt duo magni cultelli quibꝫ vte
bantᷣ forte ꝓ agno paſcali. Et ih̄us. ſatis ē
Per iſtos duos gladios ſignari poſſunt ſā
ctitas clericoꝝ ⁊ iuſticia laicorum. que duo
ſufficerent ꝓ defenſiōe ecclie. Qn̄ enī ſpūa
les ꝓ eccleſia pugnāt ſanctitate et deuotiōe
merito conſeruatᷣ in pace ⁊ tranquillitate.
Hec enī ſunt duo arma quibꝫ clerici ⁊ ſpi
rituales hn̄t pugnare contra hoſtes inuiſi
biles. De quibꝫ loquitᷣ btūs Ambroſius.
et recitatur xxiij. q. viij. dicēs. Nō pila que
rant ferrea. non arma xp̄i milites. ſed dolor
fletus. orōnes. lacrīe fuerunt mihi armatura
aduerſus milites tenebraꝝ. Talia enī ſūt
munimēta ſacerdotis. Et auguſt vbi ſup.
§. de epiſcopis. ſpūalem gladiū quod eſt ṽ
bum dei in mactatōne veteris vite exerce.
Gladius enim tēpalis modicū proficit.
niſi etiam ſpūalis aſſiſtat gladius. Sicut fi
guratur Exodi. xvij. in Moyſe. Qui cum
leuaret manus ad deum ⁊ oraret. vincebat
iſrahel. quādo autem paululū remiſit. ſupa
bat Amalech. Sed heu ille gladius eſt ru
bigine et erugine iniquitatis valde macla
tus. vulgariter. roſtig. ꝙ non multum ſcin
dit nec terret hoſtes ⁊c. Gladius ſcḋo ſecun
dus ſcȝ laicoꝝ eſt iuſticia quam in equitate
paupi ac diuiti vſitare debent. bonos remu
nerando et reprobos vindicando. Hic gla
dius eſt anceps. p̄s. Gladij ancipites ī ma
nibus eoꝝ. Debet ſcindere ex vtraq̄ȝ parte
pauperem et potentē. ⁊ inopem ſicut diuitē
Sed factus eſt modo ſicut nouacula acuta
molles crines ſicut pauperes ⁊ fragiles. ſīn
aliqua reſiſtentia. vulgariter. ꝛwyderlegen
acute ſcindit. fortes autem rebellantes. di-
uitijs. fauore. potentia non tangit. quo iu-
ſticia repercutitᷣ ⁊ violatur. Facta igitur ce
na Iheſus ſurrexit cū diſcipulis ⁊ orando
gratias egerūt. Et credibile eſt ꝙ tunc illa
protulerunt verba que ꝯſueuerunt ſpiritua
les pꝰ refectōȝ dicere. ſ. Retribuere digna
re ⁊c. et ille ē hymnꝰ ď q̄ dicūt euāgeliſte.

Et hymno dicto exierūt in mōtē oliuaꝝ ⁊c.
Sic patꝫ prima ps huius dñice paſſionis.
Sequit᷑ ſcđa ps.

Egreſſus. Sicut

tanq̄ fili⁹ dei patris egreſſus de
vtero paterno ꝑ eternā gn̄atōeꝫ
in ſex dieb⁹ vniuerſa creauit et formauit. et
in vij. requieuit. Sic in egreſſu ſuo q̄ m̄dm̄
egredit᷑ ad pr̄em. ſex dieb⁹ m̄dm̄ reconcilia
uit. et in ſeptimo in pace quieuit. In dieta
nāq̄. Prima vadit ad ortū vt ibi ca
piatur. Secunda ad annā pontificem ⁊
ibi negat᷑. Tercia ad caypham. ⁊ ibi ac
cuſatur Quarta ad pylatum. ⁊ ibi flagel
latur. Quīta ad herodem. vt ibi illuda
tur. Sexta iteꝝ ad pylatū et ad crucem
condēnatur.

Quātum ad primaꝫ

dietam cū quilibet a iure poſſꝫ teſtificari de
facto quod vidit. et Johānes dilectus di
ſcipulus viderit ea omīa q̄ circa ſuū mgr̄m
vſq̄ ad finē a principio pata ſunt. vt veri
tatem teſtificet᷑ ab eo poſſꝫ inquiri. O iohes
quo primo abijt dilectus mgr̄ tuus. rn̄det.
Egreſſus eſt Jheſus cū diſcipul' ſuis trans
torrentē cedron. de cenaculo vbi fec̄ cenam
Torrens ille ē inter montē ſyon. vbi modo
ſita eſt ihr'lm et montē oliueti. inter quos mō
tes eſt vall' ioſaphat in q̄ eſt ille torrēs q̄ nō
ſemꝑ hꝫ aquā. ſed qn̄q̄ tꝑe pluuiali ex mō
tib⁹ circūiacentib⁹. In ripis illius torrētis
tunc tꝑis multi cedri creſcebāt. et iđo đr tor
rens cedrō. Hūc torrentē tranſiuit ihūs cū
ſuis ortum in pede montis oliueti ſitū. ad đ
notandū ꝙ torrentē paſſiōis cito erat bibi
tur⁹. de q̄ hauſit guſtū mortis ꝑ ꝓphām di.
De torrente in via bibet. Et introiuit in or
tū ipe ⁊ diſ. ei⁹. Sꝫ cur in orto capi vo
luit ⁊ nō i cenacl'o. Dico ꝙ ortus erat aptus
ad capiendū. cū eſſet claus⁹. ⁊ nēo intus vel
ꝓpe q̄ iuuare vel impedire poſſet ⁊ etiā not⁹
iude ꝓditori. Et iđ ꝯſtituit ſe in orto q̄ſi in
carcere. ne videret᷑ fugā appetere. ſꝫ magis
volūtarie ſe in mortē capiētib⁹ offerre. Et
hoc ꝯueniebat in orto. Nā ſicut nr̄a ꝑditio
ex pctō p̄mi pn̄tis in orto paradiſi incepit. ſic
nr̄a repatō ꝑ paſſionē xp̄i fiendā in orto ha
beret initium. Tunc relictis alijs diſcipl'is
in orto. Petrum. Jacobū ⁊ Johānē ſeor
ſum aſſumpſit. vt hi qui prius viderāt glo
rioſa in ſuſcitatōne filij archiſynagogi et in
transfiguratiōe. etiam eius videret̄ infirma
ex hūana natura aſſumpta. vt ſicut ex p̄miſ
ꝑpenderāt ipm̄ eē veꝝ deum. ſic ex his ag
noſcerent eum veꝝ eē hominē. Et ait ad il
los. Triſtis eſt aīa mea vſq̄ ad mortem
Et nō dixit. Triſtis ſum ego. vt oñderet il
lam triſticiam nō tangere diuinitatē ſed ſo
lum humanitatē. Suſtinete hic et exſpecta
te ⁊ vigilate mecū. ſ. tanq̄ amici mei ſpecia
les. qui debetis in anguſtijs mihi aſſiſtere.
Sed cur chriſtus triſtabat᷑ et meſt⁹ fuit
de morte cum multi ſancti martires ⁊ vgi
nes leuiſſime ſine timore ad mortē ierint.
Dico ꝙ hoc fuit ex virtute xp̄i perfectiſſi
me attendētis totum pondus pcti. quod ſi
bi et ſuis mēbris vſq̄ ad diem iudicij īmi
nebat. Et propter h̄ certe oportebat ꝙ na
tura eius inquātum paſſibilis ⁊ paſſionib⁹
ſubijcibilis. ineffabile pondus terribilium
paſſionū reciperet. Et hoc ſpecialit᷑ ex do
lore cordis quē nouit eſſe in ſua meſtiſſima
matre et in diſcipulis eius. Tunc pro
greſſus de tribus illis quātum eſt iactus la
pidis. procidens in faciem ſuaꝫ orauit ⁊ di
xit. Pater mi ſi poſſibile ē. vt tranſeat a me
calix iſte. id eſt paſſio que a me cito eſt ab
ſorbenda ad modum calicis. hoc dixit ſcđm
ſenſualitatē quia illa naturalit᷑ reſpuit mor
tem. licet voluntas deliberatiua ⁊ recta ratō
hoc dictaret ⁊ vellet. In hoc inſtruimur ꝙ
noſtra oratio debet ſemper eē conformis di
uine voluntati. Et iđo etiam in oratiōe do
minica dicim⁹. fiat voluntas tua. Dicit ergo
ſi poſſibile eſt. ꝙ voluntas patris aliud de
terminet ꝙ ſcilicꝫ ſine paſſione mea omnia
bona proueniāt que per meam paſſionē ven
tura ſunt. tranſeat a me calix iſte ⁊ mūdus
ſaluetur. Si autē hoc fieri non debet. nō pe
to ꝙ fiat ſic ego volo ſcđm ſenſualitatē ſed
ſicut tu. Poſt hanc orationē venit ad diſci
pulos illos tres. et inuenit eos dormiētes
Nam ex verbis chriſti tantaꝫ triſticiā in cor
ſuum ſumpſerūt. ⁊ etiam quia hora tarda
fuit. dū chriſt⁹ ſic ab eis diſceſſit ad oran
dum ꝙ grauabantur tam ex triſticia q̄ ex

ꝓfunditate noctis. et inceperunt dormire
Et Ihesus dixit Petro. Simon petre. nõ
potuiſti vna hora vigilare mecū. q. d. O
petre tantū feruorē nõ oſtendis in facto q̄n
tum in verbo. Non potuiſti vna hora vigila
re mecū. quõ ergo mortē mecū ſuſtinebis.
cum tñ dixeris. Si oportuerit me mori tecū
⁊c. Et ſic increpato petro ſingulariter. loq̄t
ad oēs dicēs. Non potuiſtis. ac ſi diceret
ſimul cū petro elegiſtis mecū mori. ⁊ tamē
mecū non poteſtis modicū vigilare. Vigi
late ergo ⁊ orate. ne intretis in temptatōez
carnis. quia ſpūs quidez promptus eſt. caro
autē infirma ſ. ad reſiſtendū. Tunc iterū ſe
cundo abijt ⁊ orauit eundē ſmonē. vt nos
informaret cōtinuare in oratōe ⁊ pſeuerare
et vt mente ⁊ corde ſimul oremus. Et tunc
apparuit ei angelꝰ de celo ꝯfortans eum ali
qua verba cōſolatoria dicēs. Sed cur hoc
dico ꝙ nõ ꝓpter eius indigentiā. ſed ꝓpter
diſcipulorū informatōem et nr̃am ē factum.
ꝙ ſperare debemꝰ ꝙ deus adiutor ⁊ ꝓtector
noſter eſt in omni anguſtia. ⁊ ꝙ angeli ſem
per aſſunt. licet inuiſibilr̃ orantibus et bene
operantibus. vt eos confortēt ⁊ defendant.
Nam poſtq̄ angelus ab eo diſceſſit per ſub
tractōem viſibilitatis quo ad illā formam
ſciens voluntatē patris eſſe ꝙ moreretur. ꝯ
ſiderans amaritudinē ⁊ confuſionē fiendaz
in paſſione ⁊ iam ſententialiter determiatam
⁊ deliberatā. cepit amplius tedere. ⁊ mortē
pauere. et voluntate eluctare ꝯaduerſus ſen
ſualitatem que reluctatio dicit̄ agonia. Et
tunc factus eſt ſudor eius ſicut gutte ſāgui
nis decurrentis in terrā. Nam inter ſenſua
litatem fugientē mortē et voluntatē accep
tantem. ⁊ ſe diuie voluntati conformātem.
tam fortis pugna fuit. vt humores fortiter ꝯ
moti. quaſi in ſudorē ſanguineū conuerteren
tur. De quo ſudore dicit beda. Nemo hūc
ſudorem infirmitati deputet. quia cōtra na
turam eſt ſudare ſanguinē. ſed potiꝰ intelli
get declaratū. ꝙ iam effectum redemptōis
operabat̄ effuſione ſui ſanguinis ꝑcioſi. Et
ſurgens ab oratōe venit ad diſcipulos ⁊ iterū
inuenit eos dormiētes. Erant eñi oculi eo/
rum grauati. Et nūc ſicut prius non excita
uit eos. ſed vt pius pater permittens com
patiendo infirmitati eorū redijt ad oratōem

Et orauit tercio eundē ſmonem dicens. pr̄
mi. Sed cur ter replicat eundē ſermonem
Rabanus vt eius exemplo a peccatis ꝑte
ritis veniam. ⁊ a pñtibus malis tutelam. et
a futuris ꝑiculis cautelam oremus. ⁊ vt in/
tegret ſpūs noſter et cōſciencia ⁊ corpus ſer
uetur. Sequit̄ Marci. xiiij. Et venit tercio
et inuenit eos dormiētes. et compatiēs ip
ſis dixit. Dormite iam ac ſi diceret. nõ po
teſtis mõ diu dormire Et cum permiſiſſet
eos quieſcere dixit. ſufficit. Ecce appropin
quat ꝙ hora filius hoīs tradetur in manus
peccatorū. et ſtatim intulit. ſurgite eamꝰ. Ec
ce appropinquat qui me tradet. Adhuc co
loquēte et ad alios diſcipulos relictos in
orto accedente. venit iudas cū magno exer
citu. cum gladijs et fuſtibꝫ ⁊ laternis. vt ſi
lateret in aliquo angulo cum quererēt. vel
cum a defendentibꝫ ſi haberet violenter ra
perent. ⁊ õ nocte ne tumultus fieret i turba
qui eum defenderet. Ihesus autem ſciens
oīa que ventura erant ſuꝑ ipm ꝓceſſit eis
obuiā dicens. Quē queritis. quia autē di
uina virtute excecati. ꝙ loquētem quē quo
tidie viderant ⁊ audierant tunc ignorabāt
non dixerunt te querimus. ſed Ihesuz na
zarenum. tanq̄ neſcientes eundē ipm eſſe.
Dixit ergo eis ihesus. Ego ſum. Ut ergo
eis dixit. ego ſum. tanta fuit virtus chriſti
et verborum eius. ꝙ eorū potentiā totaliter
adnichilauit. et nõ valentes ſtare. proſtrati
ſunt et retrorſum ceciderūt in terram Crꝰ.
Et iudas cum eis. Et modico interuallo
quando xp̄us voluit ⁊ ꝑmiſit. omēs ſurrexe
runt. Et iterū eos interrogauit. Quez que
ritis. quia adhuc poſt ſtupēdaz eorū proſtra
tionem et iteratam reſponſionē eum nõ co
gnouerunt nec cognoſcere poterant. donec
ipſe vellet. Volens igit̄ ab eis ꝯgnoſci ſub
iunxit. Dixi vobis. quia ego ſum. vbi pri/
mo receperūt licentiā euz agnoſcendi. ⁊ ca
piendi. ꝓpter quod ſequitur. Si ergo me
queritis ſinite hos abire. ſcilicz diſcipulos
vt impleret̄ ſermo quem dixit Ihesus. ſcꝫ
ad patrem. Quos dediſti michi nõ ꝑdidi
ex eis quemq̄. Ipſe enim ſolus voluit pa
ti. torcular ſolus calcare. Iuxta dictū yſa.
lxiij. Ut etiam ipſi ſoli gratias ageremus et
amaremus. qui ſolus ꝓ nobis mortuꝰ eſt.

Tunc iudei timentes ꝙ alium q̃ Ihesum
caperent q̄ꝛ vnus diſcipuloꝝ ſcꝫ Jacobus
qui dicebaṫ frater dñi ꝓpter ſimilitudinē
ei valde ſimiꝉ erat. iudam reſpexerāt qui eis
ſignū ꝓmiſit dare ſue ꝓditōis. Queĉunq̃
oſculatus fuero ipſe eſt tenete eum ꝛ ducite
caute ne. ſ. ſicut multociēs fecerat ꝑ mediū illo
rum iret ꝛ euaderet. Et ſic iudas proditoꝛ
maledictus magiſtruꝫ ſuū acceſſit. ꝛ more
ſolito et cōſueto eū ſalutauit di. Aue rabbi
Et quia mos erat diſcipłoꝝ ꝙ qñ deforis
veniebant dabāt ſibiinuicē oſculum pacis
ꝓ ſigno amoris. ideo vt ſuam ꝓditionem
peſſimā palliaret. conſueto ſigno amoris et
oſculo pacis eum amplexabaṫ. O traditoꝛ
maledicte et mercatoꝛ peſſime. oſculo ſigno
amoris vulnꝰ infligis mortis ꝛ pacis inſtru
mento mortem irrogas dei filio magiſtro ꝛ
E amātiſſimo amico. ¶ O quot hodie ſimiles
proditori iude ſunt. qui verbis adulatorijs
inferunt mortē ꝓximis. Hi habēt vt ſerpētes
venenū in corde ꝛ ſignū dulcedinis ꝛ amo
ris in oꝛe. Philoſophꝰ. iij ethi. Qui ſe aſſi
milat eſſe amicū ꝛ nō eſt peioꝛ eſt q̃ qui facit
nouā id ē falſam monetā. hic ſcḋm leges cre
matur igne tꝑali. ille aūt igne eternali. Sūt
tria genera hominū xp̄m oſculantiū ſub ſimi
tudine amicoꝝ. Quidā aſſimulanṫ eſſe ami
ci xp̄i ꝛ ſunt. ſicut hi qui cū amoꝛe ꝛ feruoꝛe
caritatis cōmunicāt. Hi oſculanṫ chꝛiſtum
cum Maria mr̄e eius in ſignū vere dilectio
nis. Quidā mō ſunt ſed priꝰ nō fuerunt. ſicut
penitentes ꝯmunicātes. Hi oſculanṫ xp̄m
cum Maria magḋ. in ſignum vere reconci
liatōis. Quidā non ſunt. ſed in factis ſunt
ſimiles amicis. tales ſunt qui cōmunicant
in peccatis mortalib' ſcienter. vꝉ habentes
adhuc malū ꝓpoſitum vlterius peccādi. vꝉ
qui non reconciliati ſunt cū fratrib'. ꝛ i tali
inuidia cōmunicant. Hi oſculanṫ cuꝫ iuda
proditore ꝛ peioꝛes ſūt quia hic coꝛpaliter
tu vero ſpūaliter q̃tum in te eſt tradis xp̄ꝫ.
Videat ergo vnuſquiſq̃ cui ſimilis ſit.
¶ Sequiṫ. xp̄us ergo bñ ſciebat ꝙ iudas
eū tali ſigno tradidit. nec ideo ei ē iniuriatꝰ
ſed dulciter eſt allocutus. ſi eum poſſet ver
bis pijs reuocare ad penitentiā di. Amice
ad quid veniſti. Criſoſtimꝰ. Xp̄us appella
uit iudam amicū. nō quia fuit. ſed q̄ꝛ ſignū
amici habebat. Ideo dicit. Juda oſculo fi
lium hominis tradis. Vel appellauit euꝫ ami
cum. quia paratus erat adhuc eū recipere ad
amiciciā. quaſi xp̄s dicat. licet me offēdas
tamē paratus ſum te recipe ad amiciciā et di
ſcipulum meū. Vñ xp̄s magis doluit ꝙ ve
niam non petijt. q̃ de omnib' coꝛpis toꝛmē
tis. O cariſſimi q̃ bonuꝫ eſt ita pio dño ſer
uire qui ita paratus ē ſp̄ offendentib' parcere
Doleant ergo ꝛ peniteāt qui heri xp̄m cum
iuda ſuſceperūt. qui omni āno emēdam pro
miſerunt nec adhuc uitā emēdauerūt. Poſt
hoc iudei armati tanq̃ lupi rapaces i agnū
manſuetiſſimū irruerūt ꝛ ad terrā ꝓſtraue
runt. Et ſcḋm hern. cathenam ferreā in collo
eius poſuerūt. vt eum certius et cautius te
nere poſſent. O quot tūc violentas ꝑcuſſi
ones plagas ꝛ punctōnes ꝛ tunſiones ma
nuū iudeoꝝ ſuſtinuit. Quis enarrare poſſꝫ
illatas ſibi iniurias et confuſiōes ſputoꝝ.
et aliarum iniuriaꝝ. Hoc videntes diſcipu
li conantes eū eripe de manib' iniquoꝝ di
xerunt magiſtro. Dñe ſi ꝑcutimꝰ in gladio
id ē vis vt gladio te defendamꝰ. Et petrus
quaſi furibundꝰ ex iniuria dño illata factus
non expectās xp̄i cōſenſum impetu ſpūs ſui exe
mit gladiū. ꝛ ꝑcuſſit ſeruum ꝓncipis ſacerdo
tum. cui nomē Malchus. amputauit auri
culam eius dexterā ſcḋm Criſ. credidit eñ eū
magis ledere. quia ad ipm caput impetum
fecit. q. dicat. ꝑ mediū caput eum incidere
intendebat. ſed diuina ordinatiōe eo capi
te declinante. ꝑcuſſit tñ auriculā eius dex
teram. Sed xp̄s ad queſitū rñdit. ꝛ a facto
reuocauit. d. ſinite vſq̃ huc. ſcḋm Augꝰ. id ē
ꝑmittite vſq̃ huc eos ꝓgredi. vt. ſ. me ca
piant vt impleaṫ ſcriptura de me. Et ait pe
tro. Conuerte gladiū tuū in vaginā. Om
nes eñ qui gladiū acceperint. ſ. ſine iuſticia
et iudicio in ſui vltōem ꝛ vindictā. occiden
do hominē. gladio ſcꝫ diuine vltōis ꝑibūt.
O homicida execrabilis et dānabilis atte
de ſententiā iudicis et caue effuſionem ſan
guinis. Nota h̄ xxxviij. F. Sequiṫ. F
¶ Calicē id eſt paſſionē tanq̃ amaram me
dicinam quā dedit michi pater. nō vis vt
bibā illū. et vis hoc impedire qḋ pater me
us celeſtis oꝛdinauit fiendū. An putas ꝙ nō
poſſim rogare patrē meū ꝛ exhibebit michi

plus q̄ duodeci legiones angeloꝝ. Hierõ
nimus. Legio apud antiq̄s ſex milib⁹ com
plebat᷑. ⁊ ſic. xij legiones faciũt. lxxij. milia
et in tot ptes lingua hoim fuit diuiſa. Sz
ſm modernos legio ꝯtinet ſex milia ſexcen
taſexagintaſex que faciũt lxxix. milia ⁊ nõgen
tanonagintaduo. Et dicit notãter plus q̄
duodecim. ne crederet ꝙ ſolũ. xij. poſſit ha
bere ⁊ nõ plures. ſufficeret eñi vnus angel⁹
ad occidendũ omnes homies mũdi. et ſub
uertendũ totum mũdũ. Quia vt dicit᷑. iiij
regũ. xix. In caſtris aſſyrioꝝ vnus angelus
qui fuit executor ſententie dei. interfecit et
pcuſſit. clxxxv. milia hominũ. q2 eñi tot ãge
los potuit hẽe ad ſuam defenſionẽ. nec vo
luit. ideo Petrus cũ vno gladio inuanum
laborauit. Et nũc ihesus apprehẽdẽs auricu
lam eius cũ ſanauit. In quo magna xpi pie
tas notat᷑ ꝙ iniurianti tam cito miraculoſe
curauit. dans nobis exemplũ pacientie et
pietatis. vt etiã inimicis nr̃is dimittamus.
ſi voluerimus ꝙ deus dimittat nobis debi
ta noſtra. Ideo oram⁹ in orõe dñica. dimit
te nobis debita nr̃a. Et ihesus dixit turbis
iudeoꝝ Tãq̄ ad latronẽ exiſtis cũ gladijs
et fuſtibus ⁊ armis. me inermẽ querere ⁊ ꝯ
phẽndere. cum tñ quotidie apud vos eram
in templo docẽs ⁊ nõ me tenuiſtis. ſed hec
eſt hora veſtra et ptãs tenebraꝝ. Tunc cho
ors ⁊ tribunus ⁊ miniſtri iudeoꝝ ligauerũt
ihũm. Quod videntes diſcipuli. et ꝙ noluit
vt ꝓ eo pugnarẽt et defenderẽt. ipm in ma
nibus iudeoꝝ relinq̄ntes fugierũt Et tunc
impletũ eſt quod ꝑ eum dictũ eſt Omnes
vos ſcandalũ patiemĩ ⁊c̃. Nã ex hoc ꝙ apli
fidei ex ardore ꝓmiſerãt ſe prius mori cum
xpo. nũc timore fugiẽtes imemores ꝓmiſſi
onis deſignat᷑ humana fragilitas. Et certe
ſepe videm⁹ ſimile in his qui ꝓ amore dei
ꝓmittũt ſe magna facturos. vel tpe infirmi
tatis. vel alicui⁹ periculi in aqua vel terra. vl
alterius incõmodi. poſtmodũ vero ab hui⁹
modi liberati. ꝓmiſſa adimplere ñ curãt.

G Unde vt habet᷑ de pactis. qualiter ſtudi
oſe agendũ eſt. vt ea que ꝓmittunt᷑. ope cõ
pleantur. quia turpe eſt aliquẽ contra ꝓpriũ
factum. i. ꝓmiſſũ venire. ff. de adoptione li
bertatis. l. poſt mortẽ. Unũ quondã lupus
nimia repletõe grauatus. ꝓmiſit carnes nũ
q̄ depoſt comedere. ſed inſtar monachi ab
ſtinere. ſed de egritudine curatus maiora
dãna gregibus intulit. nec pactũ ſeruauit.
Quare de eo verſificator quidã dicit. Dũ
lupus languebat mõach⁹ eſſe volebat. Sz
dũ conualuit. prior q̄ ante fuit. Sic etiãz
eſt de multis. Nã apoſtoli et diſcipuli in ce
na multa ꝓmiſerũt et mori cũ chriſto. ſz tri
bulatione aduenientẽ a xp̄o fugierũt. Quia
tẽpore felici multi nũerant amici. Sed dũ
fortuna perit. nullus amic⁹ erit. Unde bern.
O mi bone Ihesu. vbi eſt modo diſcipulo
rũ ſocietas. cum quib⁹ diſcubuiſti. quibus
pedes lauiſti et corpus et ſanguinẽ dediſti.
Heu vbi eſt mõ Petri loquacitas. vbi eſt
Iohãnis familiaritas. qui in cena ſuper pe
ctus dñi dei ſui recubuit. Ubi mõ ſunt con
ſanguinei tui omnes. O bone ihesu heu heu
omnes te hodie reliquerũt. Et tũc adoleſcẽs
quidã ſequebat᷑ xp̄m amictus ſindone qui
ſcd̃m Gregoriũ videt᷑ fuiſſe Iohãnes euã
geliſta. Et dicit᷑ amictus ſyndõe ſup nudo
id eſt veſte illa que non fuit ſpãlis habitus
apoſtoloꝝ. ſed ꝯmunis. cũ veſtibus aliorũ
hominũ. habitu illo relicto nudus fugiſſe
dicitur. Sic etiã plures ſunt chriſtianorũ
qui eſtimãt ſe ſingulares amicos xpi. qui ſi
modica tribulatiõe tangant᷑. relinquũt pal
liũ id eſt exteriorẽ conuerſationẽ hoñeſtatis
blaſphemãdo. iurando. murmurãdo cõtra
deũ habitũ interiorẽ impatiẽtie oſtendunt.
et ſic a xp̄o fugiunt. De quib⁹ conqueritur
dñs Here. xix. Non mei quaſi alieni receſ
ſerunt a me. Et ſic patet prima dieta.

Sequitur ſecunda

dieta. ꝑ qua iterꝝ q̄rit᷑ a diſciplo qui teſtimo
niũ perhibet de his. O iohes quo abijt di
lectus magiſter tuus. Reſpondet. Duxerũt
magiſtꝝ meũ dilectũ fortiter ligatũ ꝑ vallẽ
ioſaphat. prio ad annã. quia domus ei⁹ erat
prior i via. qui erat ſocer Cayphe. qui illo
anno fuit pontifex. Annas vero añ anno cla
pſo. et hoc fecerũt ad honorẽ eius. etiã ne
ꝑ hieruſalẽ ducerent᷑ cuz lũinaribus q2 nox
erat et turba cuz eriperet. Et dicunt alique
ſcripture ꝙ in porta ciuitatis erãt ymagies
ſculpte et depicte ꝓphetarũ in lapidibus ⁊
patriarchaꝝ que omẽs ſe inclinauerũt ⁊ xp̄o

reuerentiā fecerunt ſic creatori ſuo. modo
petrus et iohānes ex amore ſequebant̄ ſed
a longe in tenebris ꝓpter timorē immiſcen
tes ſe turbis vt viderēt finē. Iohānes aūt
qui erat notus pontifici ex eo vt dicūt q̄dā
ꝙ pater ſuus piſcator erat. et ipſe tēpe iuuen
tutis piſces ꝯſueuit ad domuȝ principis ſa
cerdotis portare. et ſic erat notus. Et intra
uit cū alijs domū. Petrus vero foris man
ſit p̄ timore. Qd̄ attendens Iohānes. ro
gauit ancillā vt petꝝ intromitteret. Quem
ancilla hoſtiaria videns timidū intrantē ſu
ſpicans eū eſſe diſcipulū xp̄i et māſuete ex
compaſſione dixit ei. Nunqd̄ tu ex diſcipu
lis es hominis iſtius. petrus ꝓteritus negauit
di. non ſum. Sic etiā multi ꝑ modicā tem
ptatōem carnis faciliter peccāt. ꝛ xp̄m ꝑ ma
la opa negant. Nōne tu xp̄m negas. qn̄ cō
tra ſtatutū eccl'e ex leuitate. et nulla neceſſi
tate lacticinia. butirū. lac. caſeum comedis
et vtinam aliqui nō carnes comederēt ſine
neceſſitate. Iudeꝰ ꝯ̄ preceptū dei nullo mō
carnes porcinas comederet. etiam vſq̄ ad
mortē. Xp̄iani autē non timore mortis. ſed
leuitate mentis ꝓhibita comedunt. eſtima
te potes qui peiores ſunt. Et cū petrus ſic
xp̄m negaſſet ſtatim gallus cantauit. licȝ ip
ſe petrus ex ſtrepitu vel forte ſtupore graui
non percepit. Sed qꝛ tunc frigus erat. mi/
niſtri iudeoꝝ ſtabant ad prunas calefacien
tes ſe ꝛ petrus cū eis. Qui aliquātulū cale
factus timuit ſcd̄m Augꝰ. ibi ſtare. volens
exire in atriū foris. vidit euȝ alia ancilla ab
illa priori. aduertēs eum eſſe timidū ꝛ dixit
his qui ſtabāt ad ignem. et hic cuȝ ih̄ū na
zareno erat. Ipſe autē qui iam foris exire in
cipiebat. hoc audiēs. rediȷt et iurauit nūq̄
fuiſſe cum eo. nec nouiſſe hominem. Tunc
facto interuallo quaſi vnius hore poſt ſcd̄am
negatōem. vnus ex ſeruis pontificis cognatꝰ
eius cui petrus amputauit auriculā dixit.
Nonne ego vidi te in orto cū illo. Volens
eum ꝯuincere ex loco. qꝛ ī orto vidi te. Ex
patria quia galileꝰ es. ex loquela. nam et lo
quela tu. māife. te fa. Tūc petrꝰ īcepit d̄teſta
ri ꝛ iurare qꝛ nunq̄ nouiſſet hoīem. Dete/
ſtari ꝛ anathematizare ē aliquid cū ſue ma
ledictionis inuocatōe negare. q. d. ꝑ viuen
tem deū iuro ꝛ maledictus ſim ſi mētiar. qꝛ
nunq̄ noui eū. vel ſi eius vnq̄ fuerim diſci
pulus. O quot hodie ꝑiuri ꝑiurantes veri
tatem. Nota de ꝑiurio. Et cū ter petrus xp̄ȝ
negaſſet. ſcd̄a vice gallus cātauit. Et xp̄us
petrum reſpexit ſupple oculis miſcd̄ie. ꝯgni
tionem ſibi inſpirando ſui ſceleris. ꝛ eū ad
pn̄iam per grām ꝓuocando. Primo eniȝ ꝛ
ſecundo petrus negauit ꝛ nō fleuit. quia eū
dominus adhuc nō reſpexit. Sed quando
eum reſpexit. doluit ꝛ egreſſus fleuit amare.
Petrus ergo de facto negatōis tm̄ doluit.
ꝙ vt legit̄ poſtmodū ab illo tēpe vſq̄ dum
vixit omni nocte ſurrexit illa hora in q̄ xp̄m
primo negauit. ꝛ vſq̄ ad diem flexis genu
bus ſuꝑ terram ꝛ cordis amaritudine cum
multis lacrimis penituit. Unde clemēs pa
pa dic. ꝙ in ſinu ſuo ſemꝑ ſudariū portauit
quo fluentes lacrimas quotidie deterſit. dū
huius facti memor fuerat. ꝛ quādo gallum
audiuit cātare flere cepit. O tu miſer pctōr
quādo tu ploras tua grauiſſima peccata. tu
enim nō ſemel. bis vel ter peccando. cream
tam vltra deum diligendo. creatorē reſpui
ſti. ꝛ abnegaſti. ſed milleſies. neq̄ ex fragi
litate peccas. vt petrus. neq̄ ex ignorantia
vt paulus. ſed certa malicia vt iudas. qn̄
ſciens auertis te a creatore tuo. Habeas er
go hodie cū petro pn̄iam de peccatis. ꝛ ve
niā obtinebis. Stante autē ſic iheſu āte
annā. interrogauit eū annas de diſcipulis
ſuis ꝛ de doctrina eius. ſ. quare diſcipulos
collegiſſȝ. ꝛ hoc fecit vt videret ſi poſſȝ eum
repꝛehendere ꝙ eſſent ab eo ſeducti. volens
eum ſm̄ Criſ. oſ̄dere nouaꝝ reꝝ inuētorē
ꝛ quaſi ſediciosum arguere. Querit etiam
de doctrīa eiꝰ ad videndū ſi inuenire poſſȝ
falſitatem vel aliquid ꝯ̄ legem. non amore
cognoſcendi ꝟitatem. ſed ſm̄ Alchuinum
vt eū in ſmone capiat ꝛ cām inueniat. ꝛ eū
traderet p̄ſidi romāo ad damnāduȝ. Et qꝛ
pius iheſus ꝓ tunc nihil poterat de diſcipu
lis rn̄dere. cuȝ oīs fugiſſent. ꝛ principalio
rem audiſſent in ſua pn̄tia eū negare. Ideo
rn̄dit ad alteꝝ queſitū di. Ego palā locutꝰ
ſum mundo. Ego ſꝑ docui in ſynagoga. ꝛ ī
templo in quo oīs iudei ꝯuenerāt. et in
occulto locutus ſum nihil. Quid me inter
rogas. Interroga eos qui audierunt quid
dixerim ego. Hic nota d̄ conuenticulariis

hereticis et p̄dicatoribꝫ occultis. ⁊ cum ihe
ſus hoc dixiſſet. vnus aſſiſtens miniſtrorū
ſcȝ malchus cuiꝰ auriculā dn̄s ſanauit. vo
lens captare beniuolentiā anne. dedit ei ala
pam di. Sic rn̄des pontifici. q. d. ita arro/
ganter ⁊ p̄ſumptuoſe. Hic nota de miſtris
preſidū ⁊ ciuitatū ⁊ tortoribꝫ captoꝝ quō i
pietate ⁊ crudelitate xp̄m in paupibꝫ aliqn̄
pcutiunt. Sed xp̄s humilr̄ rn̄dens ait Si
male locutus ſuȝ teſtimoniū pbibe d̄ malo
quaſi diceret. Si male docui in ſynagogis
et non dixi mō ỽitatem. pbibe hic corā pō
tifice. Si autē bn̄. cur me tam grauir̄ cedis.
Tunc p̄ncipes ſacerdotū et alij euntes dor
mitū. quia hora tarda fuit. reliquerāt ihesuȝ
in manibꝫ miniſtroꝝ. qui capiebāt pannicu
luȝ d̄ camiſia cuiuſdā immūdū ⁊ ligauerūt
oculos eius tanq̄ꝫ eſſet fur. ei p totā noctē
illudentes. ſpuētes in faciem eius. ⁊ pcuſſe
runt eū dicētes. pphetiza nobis xp̄e. q2 pro
pheta vocaris ⁊ dicas. quis ē qui te pcuſſit
Ecce nūc implent̄ figure. Facies xp̄i vela
ta figurata fuit in moyſe. qui velata facie de
ſcendit de monte ad pplum. Exodi xxxiiij.
Facies xp̄i vero ꝯſputa figuratur p hur. q
fuit maritus marie ſororis moyſi. qui dum
nollet populo ꝯſentire pctm̄ ydolatrie. ex
ſputis populi fuit occiſus. ſm̄ hebraicā glo.
Facies xp̄i pcuſſa figurat̄ p micheā. quem
ſedechias pcuſſerat. quia ỽitatem dixerat
tercij regū xxij. Nam hodie natura peruerſa
fuit. q2 facies in qua angeli deſiderāt ꝯſpi/
cere. abſcondebat̄ ſputis. Sol iuſticie ve
latur. lumen veritatis abſcondit̄. Oculi q
ſunt ſtelle celi vili panniculo claudunt̄. O
anima deuota conſidera. quātas amaritudi
nes et turpitudines. rex celorū. p̄nceps an
geloꝝ. ſaluator mūdi. pcium ſeculi. hodie p
te ſuſceperit. Hec omnia p te vt te de mani
bus crudeliū inimicoꝝ morū eripiat. et pr̄i
celeſti ad gl̄am eternam te p̄ntet. Conſide
ra faciem conſciencie tue. an aliq ſputo pcti
deturpata ſit ⁊ purga te aqua lacrimaꝝ.

Tercia dieta

Feria ſexta mā̄e
an̄ ortum ſolis
in crepuſculo. miſit Annas Ihm̄ ad Cay
phā qui erat pontifex anni illiꝰ. qui dederat
iudeis ꝯſilium dicēs. Expedit vobis ⁊c̄.
Et in p̄torio Cayphe erāt ſcribe ⁊ phariſei
et ſeniores populi ꝯgregati. ad quos duce
batur Ihūs ligatus. Cayphas aūt pōtifex
coram quo ſtabat eū examinās diligenter.
nec inueniens cām mortis. ne ſic euaderet.
ſed p̄ſidi ad mortē traderet. queſiuit circū/
quaq̄ꝫ in multis ꝯ eum falſum teſtimoniū.
et vt multi falſi teſtes. multa falſa ⁊ iniqua
teſtificantes. q̄ eēt deſtructor legis. ſubuer
ſor populi. nullū fuit inuētum conueniēs te
ſtimoniū. Nouiſſime vero duo falſi teſtes
acceſſerūt dicētes. Audiuimꝰ eum dicentē
diſſoluite hoc templū manufactū. ⁊ in tribꝫ
diebus reedificabo illd̄. Ex hoc volebāt in
ferre q̄ diceret ſe p̄tātem dei habere Item
teſtes fuerunt falſi. ex eo q̄ modū ⁊ formaȝ
verboꝝ mutauerāt. licet ei facile fuiſſet dice/
re et facere. quia verus deus et homo erat
attamē illa verba alio mō ꝓtulit et alia intē
tione. Nam chriſtus dixit. Soluite hoc tē
plum. hoc r̄ferens ad corpus ſuū. nec dixit
manufactū. quod ipi ſupaddunt ⁊ mutant
ſnīaȝ. poſt triduū r̄edificabo illud id ē ſuſci
tabo. O quot ſimiles falſi teſtes hodie ha
bent̄ inter xp̄ianos q amore ſocioꝝ. odio vi
cinoꝝ. aut aliaȝ leuiſſima cauſa iniquū et fal
ſum. contra veritatē ferunt teſtimoniū. de q
bus nota. Et quia illud teſtimoniū iudicō
maioꝝ non erat ſufficiēs. ideo Cayphas pꝰ
multa adducta vidēs q̄ ihūs nichil reſpō
deret pturbatōne motus dixit ad Iheſum
Non rn̄des quicq̄ꝫ ad ea que tibi obijciūt̄
ab his. Ihūs autē tacebat. Cum q2 illa q
contra eū dicebant̄ erāt falſa nc̄ reſpōſione
digna Augꝰ. Apta mendacia nō ſunt reſpō
ſione digna. Cum ſcd̄o vt taciturnitas ſua
cōtra loquacitatē Ade ſatiſfaceret. qui poſt
pctm̄ friuole ſe excuſauit. Contraria eīm de
bent cōtrarijs curari. Cū tercō vt ſcriptura
Iſaie. liij. impleret̄ di. Quaſi agnꝰ coram
tondēte ſe obmuteſcet. tūc princeps ſacer
dotum volens xp̄m inducere ad rn̄dēdum
ſurrexit cum indignatōe. et ait illi. Adiuro
te p deū viuū. vt dicas nobis ſi tu es xp̄us
filius dei viui. Ad hoc iheſus ꝓpter reuerē
tiam diuini nomīs inuocati r̄ſpondit dicēs
Tu dixiſti. ſu pple veritatē. et nō dixit. ego
ſum explicite quia nō erat dignus doctrina
chriſti. Attn̄ ne videret̄ tacere omino ex ti
more ſic obſcure ⁊ ſemiplene ſubdit ỽbuȝ

expreſſiuũ ſue future glorie di. Veruntamẽ
dico vobis ãmodo videbitis filium hominis
ſedentẽ a dextris virtutis dei. ⁊ venientem
in nubibꝰ celi. vt ſit ſenſus. ammodo id eſt
poſt paſſionẽ meam. qñ tunc me videbitis
regnantẽ me videbitis cum deo patre. ⁊ ve
nientem in nubibꝰ celi. i. ptãte diuina ad
iudiciũ. Audito hoc vbo princeps ſacerdo
tum. ſcidit veſtimẽta ſua. q̃ſi p̄ dolore. Hie
ronimꝰ. Mos fuit iudeoꝝ audita blaſphe
mia ſcindere veſtes. ac ſi tali ſigno oſtende
rent dolorẽ cordis. q. d. ipo facto tantũ do
leo ꝙ ille deum ſic blaſphemat. ꝙ cor meũ
p̄ dolore poſſet ſcindi. Et quia cayphas im
putauit xp̄o crimẽ blaſphemie. iõ ſcidit ve
ſtimẽta. d. blaſphemauit q̃d adhuc egemꝰ
teſtibus. Audiſtis blaſphemiã. Quid vo
bis videt̃. Qui oẽs ꝯdemnauerunt eum
h eſſe reũ mortis. ¶ O vos blaſphemi attẽ
dite iudiciũ et ſniam iudicis. reus ẽ mortis
eterne. Vñ leuitici. xxiiij. Qui blaſphema
uerit nomẽ dñi morte moriet̃. Hiero. xxiiij
q. iij. Si igr̃ michael ñ fuit auſus dyabolo
⁊ certe maledictõis digniſſimo inferre iudi
ciuꝫ blaſphemie. quãto magis nos ab omĩ
maledictõe puri eſſe debemꝰ maledictiõem
merebatur dyabolus. ſed p̄ os archangeli
blaſphemia exire nõ debuit. Naꝫ vt habet̃
xxiiij. q. iij. Apoſtolice. et xxiij. q. iiij. Qui
peccat. ꝙ blaſphemãtes exemplo apli per
excõmunicatõem ſathane deñt tradi. Nota
hic de blaſphemis hñ. Tunc iteꝝ ſpuerũt
in faciẽ eius ⁊ colaphis eũ ceciderunt. Alij
palmas in faciẽ eius miſerunt dicẽtes. pro
phetiza nobis xp̄e. ⁊ velauerũt oculos eius
Sed cur hoc fecerũt. qꝛ quidã radij mira
biles ex oculis eius ꝓcedebãt. qui intuen
tes in ipm. occulte ad pietatẽ ⁊ ad amoreꝫ
traxerunt. Vt ergo nõ ad pietatẽ traherẽt̃
et vt liberius maliciã cordis poſſent explet̃
ad libitũ. idõ velauerũt faciẽ eius. ¶ Anſ
helmꝰ interrogat Mariã. O virgo bñdcta
vbi fuiſti. qñ ſic patiebat̃ filius tuus dilec
tus. Rñdet maria. i domo ſororis mee ma
tris Johãnis euãgeliſte. Et venerũt diſci
puli lacrimabilr̃ currentes et clamãtes O
dulciſſima dña filius tuus dulciſſimꝰ mgr̃
noſter captus ẽ et ligatus. et neſcimus quo
ducit̃, aut ſit occiſus vl̃ quid factũ ſit d̃ eo
et quando vidimꝰ eum tam horribilr̃ tracta
re fugimus ab eo. Audiens rumoribꝰ licꝫ p̄
noſceret ꝙ genus humanũ p̄ eum ſic debe
bat redimi. ꝓpter maternũ cordis affectum
gladius doloris ſymeõis animã meã tranſ
fixit. Anſ. Quid nũc feciſti maria. Anſh.
amice kme ſtatim vt diſcipuli annunciant
q̃d factũ fuerat. cucurri velociter ad domũ
anne iuxta templũ cum Maria magd̃. ⁊ au
diens tumultũ volebam intrare. ſed nõ fui
p̄miſſa. Vñ foris ſtabã plorans et clamãs
heu dilecte fili mi. lumẽ oculoꝝ meorum.
Quis dabit capiti meo aquã. et oculis me
is fontẽ lacrimaꝝ. ⁊ plorabo die ac nocte.
Anſ. O maria hũiſti aliquã ſpem ꝙ filius
ſic captꝰ poſſet liberari. Maria ſic. Sciebã
eñ ꝙ ita ingenioſus eſſet ⁊ facundꝰ. ꝙ ſpa
bam ꝙ deberet ſe excuſare ſi ad iudiciũ per
ueniret.. ſed ſtabat coraꝫ eis tanq̃ꝫ agnus
manſuetus. innocẽs nec apuit os ſuum nꝰ
rñdit. Fuit etiam ſic amabil̃. ꝙ ſpabam. ꝙ
ſibi compati deberent. ⁊ modico tp̄e fuit ita
horribiliter cõſputus. ꝙ quaſi leproſus ap
parebat

Quarta dicta

Nam hora p̄ma mane cũ
iudei iam xp̄m p̄ totam noctẽ fatigaſſent ⁊
conſpuiſſent ꝙ ſe mouere vix poterat. ꝯtra
eum concitauerũt pontifices et phariſei tu
multum populi cũ magno ſtrepitu clamãn
tes. Moriat̃ ſeductor ille. ⁊ duxerũt eũ vin
ctum ⁊ ligatũ tanq̃ꝫ cõdemnatũ et reũ mor
tis. ⁊ tradiderũt eum p̄ſidi pylato. qui p̄erat
ciuitatĩ ihr̃lm ex p̄te romãoꝝ. Sꝫ iudei nõ
introierũt p̄torium pylati. vt nõ ꝯtamina
rentur ⁊ macularent̃ ex ingreſſu domꝰ gen
tilis. vel forte ob ſanctitatẽ tanti feſti paſca
lis. in quo vitabant pretoria ⁊ domos iudi
ciarias in quibꝰ iudicabãtur rei ad morteꝫ
Sic etiam apd̃ nos fieri debet p̄cipuis feſti
uitatibꝰ. ⁊ certis alijs ferijs. vt hr̃ extra d̃ fe
rijs. Conq̃ſtus eſt. ⁊. C. de ferijs. l. omnes
Ecce miſeri iudei timẽt contaminari ex in
greſſu domus gentilis. et nõ ex p̄curatione
mortis innocẽtis ⁊ iuſti hominis. Auguſtinꝰ
O impia cecitas. habitaclo ꝯtamiabant̃
alieno ſed ñ ſcelere ꝓprio. Sic etiaꝫ aliqui
faciũt ſibi conſciam de minimis. ſed de ma
gnis nõ curant. trabem in ꝓprio oculo non

vident ſed feſtucā in alieno grauāt. aliēos
agros rigant. ſuos aūt ſiccitate pire ſi curāt
Nam vt dr. C. de ſuitoribꝰ. l. pſes Agris
ſuis ſitientibꝰ. alij rigandi nō ſunt. Ex illo
ſequit̄ argumētum ꝙ quilibet tenet̄ ſe plus
diligere ꝗ̄ alium. Caritas incipit a ſeipo.
Deduc iſta contra ypocritas ſeculares qui
omēs arguūt et oībꝰ peiores exiſtūt. alios
ſaluant. ſeipos dānant. Judei nanꝗ̄ nole
bant intrare vt mādu carent paſca. ſ. panes
azimos. vulgarit̄ marzkuch. quibꝰ. vij. die
bus azimoꝝ. ſic ab vſu illius panis dicti de
ſcebant̄. nec alicui licebat niſi mundo veſci
O chriſtiane. iudei cauēt ſe ab omi immū
dicia vt comedere poſſint azimos panes q̄
non ꝯferunt grām. multo magis qui corpꝰ
xpi accipit. panem celeſtē. qui vel vitā dat
vel mortē eternam. Judei nō intrāt ꝑtoria
et loca iudiciaria in feſto. tu non ſocietates
ꝛ tabernas ſiue ſtubas ingredi debes. in qui
bus fiunt iudicia temeraria. in quibꝰ effun
ditur ſanguis innocētum. ꝑ fallas oblocu
tiones. detractōes. murmuratōes Cū ergo
iudei nō intrarēt domū pylati. ipe exiuit ad
eos foras condeſcēdendo eis. dicens viſo
ihesu. Quā accuſatiōem affertis aduerſus
hominē hunc. quē ſcȝ ſic ligatuȝ ꝛ condem
natum adducitis. Romanis eñi erat cōſue
tudo. nullū ligare niſi ſententiatū ꝛ ꝯdēna
tum ad mortē. Nec aliquē condēnabāt. ni
ſi prius eſſet ꝑ accuſatores vel teſtes conui
ctus. vt fieri debet ex iure ꝛ lege. Ipſe eniȝ
pylatus ꝓ romanis locū tenuit. Et ergo vi
dens Jhesum ſic ligatū. miratus eſt quis ſe
de ſua ptāte intromiſerit ihesum quaſi ſic cō
demnatū ꝛ ſniatum ab eo ligare. Querit er
go quā accuſatōem ꝛc. Rñderunt iudei et
dixerunt. Si nō eſſet hic malefactor. nō ti
bi tradidiſſemꝰ eum. q. d. nos facta eius di
ligenter examinauimꝰ ꝛ inuenimꝰ eum ma
lefactorem māifeſtū ꝛ dignū morte. quare
ligauimus eū tibi pūtandum et cōdemnan
dum. Sed pylatus querēs cām et malefa
cta de quibꝰ eum ſentēnare deberet. Reſpō
derunt. malefactor eſt. quia hūc inuenimus
ſubuertētem gentē noſtrā. ſupple ꝑ falſam
doctrinā ꝛ ꝓhibentē tributum dare ceſari
et dicentē ſeipm xpm regem eſſe. ¶ Cum
ergo pylatus audiſſȝ has accuſatōes. quia
paganus erat. de prima accuſatōe non cura
uit ſcȝ de ritu iudeoꝝ. nec etiam de ſecūda
quia ſciebat hoc eē falſuȝ. cū dixit ꝗ̄rentibꝰ
an cenſum deberēt dare ceſari. an nō. Red
dite que ſunt ceſaris ceſari. Conſiderās er
go pylatus inuidiā iudeoꝝ. ꝛ ꝙ ꝑ inuidiam
tradidiſſent eū. noluit ſe intromittere de eo
dicens eis. Accipite eum vos ꝛ ſcdm legē
veſtram iudicate eū. q. d. Quia in oclis ve
ſtris vobis ſufficit veſtra examinatio. etiam
ſententia vr̄a ſufficiat. quam. ſ. habetis ex
lege. Exo. xxiij. Inſontē. i. innocētem non
occides. Quāuis eni iudeis romani ꝑmi
ſerunt aliqua delicta corrigere ꝛ delinquen
tes iudicare. non tamē poterant ꝓ talibꝰ pe
nam mortis ꝛ ſpāliter ſuppliciū crucis infli
gere. qꝺ tamē iudei maxime ad eius confu
ſionē volebant. Romani eñi hoc ſibi reſua
bant. ꝛ iō ꝑ hanc conceſſionē non poterant
xpm ꝓpria auctoritate crucifigere. nec mor
ti tradere. Et ergo dicebāt pylato Non licȝ
nobis interficere quenꝗ̄ ſupple morte cru
cis. ſm bedam. ꝗ̄uis alꝰ bene ex lege ipſum
lapidaſſent. ſicut fecerūt Stephano. ſȝ op
tabant ipm crucifigere. vt eius fama ꝛ do
ctrina eo citius vileſceret. et ꝑ confuſionem
ſue mortis extingueret̄. Et qꝛ iudei cū tumul
tu magno ꝛ ſtrepitu xpm petebant ad mor
tem. pylatus vt miſter ꝛ officialis impato
ris romanoꝝ. incepit inquirere de tercio in
quo accuſabāt eum de regia ptāte. de q̄ ſolū
ad eum ſpectabat. Et intrauit ꝑtorium qꝺ
erat in domo ſua vt ibi xpm pacifice exami
naret. et dixit ei Tu es rex iudeoꝝ quaſi d.
Eſt hoc verꝝ. quod tibi imputat̄ qꝺ tibi re
gnum vſurparis. Rñdit ihesus. A temet
ipo hoc dicis. an alij tibi dixerūt ꝺ me. hoc
autē non dixit ihesus quaſi ignorans. quia
ſciebat ꝙ ad accuſatōem iudeoꝝ quereret.
Sed idō dixit vt i rñſione pylati detegerȝ
maliciā iudeoꝝ hoc ſibi imponentiū Et py
latus rñdit. Nunquid ego iudeꝰ ſum. q. d.
ex meipo hoc nō concepi. ex q̄ iudeus ñ ſum.
nec ex libris legi q̄s ex lege ꝓmiſſus ſit rex
iudeoꝝ. ſed hoc magis ꝑtinet ad legiſꝑi
tos. de quo genere tu es qui etiam hoc pro
curauerit te interrogare. Et iō ſubdit Gēs
tua et pōtifices tui. i. generis tradiderunt te
michi. Et quia hoc non videt̄ ſine cā factū

dic quid feciſti. Et tunc ihesus ad primam
queſtionē. qua interrogabatur ſi eſſet rex iu/
deoꝝ. vt etiam reſponſio pateret ſcd̄e q̄ſtio
ni. ꝙ nichil mali feciſſet. dixit. Regnū me
um nō eſt de hoc mūdo. ſi eī eſſet de hoc mū
do. miniſtri mei vtiq̄ decertarēt vt nō tra/
derer iudeis. Dixit ergo pylatꝰ. ergo rex es tu
quaſi diceret. licz nō ſis hic rex in mundo.
tamē videris intendere ꝙ aliud regnū ha
beas. Qualis igitur rex es tu. Reſpōdit ihs
Ego in hoc natus ſuz vt teſtimoniū ꝑhibe
am veritati. q. d. In hac regia dignitate na
tus ſum ab eterno ex deo patre. ⁊ ad ſuadē
dum hominibꝫ vt veniāt ad illud regnū. veni
in mūdū ꝑ incarnatōem. vt teſtimoniū ꝑhi
beam veritati dei. ſ. p̄ris. Et omnis qui eſt
ex veritate. ꝑ fidem ipſius regnaturꝰ in deo
audit vocem meā. i. obedit mihi tanq̄ illi q̄
eſt veritas ꝑ eſſentiā Et q2 xp̄us ꝑ illa v̄ba
oſ̄dit ſe māifeſte veritatem et regem filioꝝ
veritatis querit pylatus. Quid ē veritas.
nō querēs diffinitiōem v̄itatis in re. ſed q̄
ſit illa veritas. cuiꝰ virtute ⁊ ꝑticipatiōe ho
mines efficiūtur d̄ regno dei. Huius q̄ſtio
nis ſolutionē pylatus nō expectauit. q2 cū
nō eſſet de regno xp̄i. nec ſe niſi d̄ tp̄alibꝰ in
tromitteret. ideo nō curauit de ꝓſecutōne q̄
ſtionis. quia iam nouit xp̄i innocētiaz. et iu
deoꝝ maliciam. Reuera multi ſunt hodie q̄
rentes veritatē. ſed ſolutionē veritatis non
expectant. ymmo ſoluentes v̄itatē exaſꝑant
et trucidāt. Ideo dicere poſſum cum ydolo
Qui veritatē loquitur. caput eius conteritur
de quo Apl̄us ad Thi. iiij. A v̄itate q̄daz
auditū auertēt. Pylatus igitur cogitando d̄
xp̄i liberatōne. ſibi forte occurrebat cōſuetu
do iudeoꝝ. d̄ dimiſſiōe vnius ex vinctis ꝓ
pter ſolēnitatem feſti. in mēoriam exitus d̄
egipto. Et ſic dimiſſa queſtione ⁊ eius re
ſponſiōe. mox exiuit ad iudeos vt eū eripe
ret de manibꝫ eoꝝ dicēs. Ego nullam inue
nio cām in hoīe dignā morte. Eſt autez vo
bis ꝯſuetudo vt vnum dimittā in paſcha.
vultis dimittā vobis regez iudeoꝝ. vl̄ bar
raban qui erat peſſimus latro et ſeditioſus.
in ꝑplo. Sciebat eī pylatus ꝙ iudei ꝯſue
tudinem nullo mō dimitterent. nec ſꝑabat
ꝙ liberatiōz barrabā admitterent. ⁊ ꝑ ꝯñs
in liberatōem xp̄i cōſentirēt. Sz ſacerdotes
deceperūt ꝑplm̄. iubentes ꝙ barrabā peterēt
Et ergo clamauerūt. nō hunc ſed barraban.
Tunc pylatus ait illis. nō inuenio cām in
illo hoīe. Et ideo ſtatim principes ſacerdo
tum ⁊ turba inualeſcebāt di. Commouit. i.
decepit populū, docens ꝑ vniuerſam iudeā
incipiens a galilea vſq̄ huc ſcz iheruſalem
Hic attendere debēt iudices qualr̄ pyla I
tus debito ordīe ꝓceſſit. nō importunitati
iudeoꝝ conſentiēs nec ad petitōem iudeoꝝ
ſtatim xp̄m ſentētiauit. ſed diligenti inqui/
ſitōe. ſniam diſtulit. Nullū nanq̄ reuz pōt
iudex ſententiare niſi ꝑ̄us conuictus fuerit.
aut inſtrumētis, aut teſtibꝫ innocentibꝫ. aut
facti euidētia. aut ſponte ſine tormētis con
feſſus fuerit. vel ſi poſt tormēta in ꝯfeſſiōe
ꝑſeueret. ff. d̄ queſtionibꝫ. l. i. ij. §. Si quis
vltro. §. queſtiōi. Unde Augꝰ. ⁊ hr̄. ij q. i.
nos in quenq̄. Nos in quenq̄ ſniam fer
re non poſſumꝰ. niſi aut conuictū aut ſponte
ꝯfeſſum. Et conſtantinus impator. Iudex
crimino ſum diſcutiēs. non ante ſniam ꝓfe
rat. q̄ aut ſe reum ipſe confiteatur. aut ꝑ inno
centes teſtes conuincatur. Debet igitur q̄libet
iudex diligenti inq̄ſitiōe cauſam diſcutere
nec nimis p̄cipitanter in negocijs ſētētiare
Unde. ij. q. i. deus omnipotēs habet. Deꝰ
omnipotēs cui nichil eſt abſconditū. ideo ꝑ
ſe dignatus eſt inquirere. vtꝝ clamor ſodo
moꝝ oꝑe completus ſit. nō ꝙ hoc ignoraue
rit ſed vt nobis exemplū daret. ne p̄cipites
in iudicandis ⁊ diſcutiēdis eſſemꝰ negocijs
et ne mala ꝓximoꝝ priꝰ quiſq̄ p̄ſumat cre
dere q̄ ꝓbare. i. examinare.

Quinta dieta eſt quomodo Pylatus miſit

Ihesum ad herodez. Nam q2 pylatus inu/
tus intromiſit ſe de ihesu. cognoſcēs eius
innocentiā q̄ñ audiuit a iudeis nominare
galileam. ⁊ ꝙ Ihesus ibi p̄dicaſſet ⁊ ꝑplm
ꝯmouiſſet. Interrogauit ſi galileus eſſet.
Ut autem cognouit. ꝙ de herodis poteſta
te erat. quia de Nazareth ciuitate galilee.
vbi fuit ꝯceptus ⁊ partim educatus. excogi
tauit ſe ſubtrahere de eiꝰ ſententia. ⁊ remiſit
eum ad herodē cuiꝰ erat iſta tetrarchia gali
lee. qui tūc etiam ꝓpter feſtū erat ihr̄limis
Et cum eſſet iudeꝰ ex ꝑte matris. et p̄r eius
fuit circūciſus. ſm̄ Ioſephū ꝓpter amorez

vxoris. Tunc herodes viſo iheſu gauiſus
eſt valde. q̄ꝛ cupiebat eū multo tp̄e videre
eo ꝙ multa audierat ꝑ famā de eo ꝛ d̄ mira
culis. ſperans aliq̄d ſignū de eo videre ſuā
prudentiā audire. ꝛ expiri eius potētiā. Sꝫ
quia noluit addiſcere. ſed tātūmodo curio/
ſe inueſtigare. ideo xp̄us de queſitis nichil
r̄ndit. Hic informātur p̄dicatores vbi dei
ꝙ curioſis ꝛ alta querētibꝫ ad vanam gl'iā
nō ad anime vtilitatē nō debēt p̄dicare Vn̄
qualitas audientiū eſt attendēda. Nam ſa
pientibꝫ ꝛ doctis alta ꝛ ꝓfunda pn̄t p̄dicare
ꝑme Coꝛ. ij. Sapiam loquimur inter ꝑfec
tos. ſimplicibꝫ vo ꝛ n̄ capacibꝫ pauca plana
et vtilia ꝛc̄. Et hoc docuit xp̄us cū in plano
turbis ꝛ in mōte diſcipul' loquebatur. Ma
thei. v. ꝛc̄.

Sexta dicta Stāte ih̄u corā
herode nec r̄nden
te ad queſita. indignatus herodes q̄ſi ſtultū
et ignarū eū ſpreuit. ꝛ cum exercitu ſuo ei
illuſit. induta ſibi alba tunica q̄ſi fatuū eum
ad pylatum remiſit. Et tūc facti ſunt amici
pylatus ꝛ herodes. Nam herodes ꝓpt' illā
reuerentiā ei ꝑ pylatū exhibitam. ſ. miſſiōis
xp̄i factus eſt amic⁹ pylati. qui p̄us inimic⁹
fuerat. ex nece quorūdā galileoꝝ de quibꝫ
ſe intromiſit pylatus. ¶ Tūc. id ē hora ter
cia pylatus iterū ꝯuocatis p̄ncipibꝫ ſacerdo
tum et magiſtratibus populi et plebe dixit.
Obtuliſtis michi hunc hominē quaſi auer
tentē p̄plm. i. ſeductorē p̄pli. et ecce coram
vobis interogās. nullā cām inuenio in his
in quibꝫ eum accuſatis. ſed neqꝫ herodes
Nam remiſi ad illū. ꝛ ecce nichil dignū eſt
morte actum ei. Emēdatum. i. diſciplinatū
eum dimittā. ſ. liberū recedere. q. d. flagris
et ludibrijs quātum volueritis eum afficiā.
dūmodo ſanguinē innoxiū nō effundatis.
Sic iudices ꝓ toto conamine laborare de
bent ꝓ liberatiōe ꝛ defenſione pauperꝫ et op
preſſoꝝ. ſalua tamē vitate ꝛ iuſticia. Et py
latus fecit iūcos marinos acutiſſimos acci
pi et coronā pari. quam milites id ē ſui mi
niſtri capiti iheſu imponebāt ꝑcutientes cū
baculis. ad penetrandū cerebellū. Vn̄ ber
nardus. Os capitis ꝑforauit ꝛ vſqꝫ ad ce
rebꝝ ꝑuenit. Ex qua impſſione caput mira
biliter vulneratū ꝑ totam faciē ſanguinem

fundebat. Criſ. Mille pūcturis caput ei⁹ i
pleuit. Poſtea fecit eum veſtibꝫ ſuis ſpolia
ri ꝛ ligari ad ſtatuā. et duriſſime flagellari.
ita ꝙ a planta pedis vſqꝫ ad verticē nō eſſꝫ
in eo ſanitas. Hec ſtatua vt d̄ꝛ fuit ita ſpiſſa
ꝙ circa duas palmas vna man⁹ ad alterā at
tingere non valeret. Et acceperūt corrigias
et man⁹ eius colligabant. Et poſtqꝫ eū du
riſſime flagellaſſent. induerūt eum veſte pur
purea antiqua non ad honorē. ſed ad cōfu
ſionē ꝛ deriſionē. dantes ei harūdinē pro
ſceptro in manu eius. et ſic fecit eum duci
ad cōmunē plateā corā iudeis. ¶ Exijt āt
pylatus iterū foras et dixit eis. Ecce addu
cam eū vobis foras vt cognoſcatis quia in
eo nullā inuenio cām. Exijt aūt Iheſus por
tans ſpineā coronam ꝛ purpureū veſtimētū
Et dixit eis pylatus. Ecce homo. q. d. Re
ſpicite hominē miſerabilē quē crudeliter fla
gellis tractaui. Cū ergo vidiſſent eū princi
pes pontifices ꝛ miniſtri. nō mitigati. ſꝫ ma
gis ꝯmoti ad iram clamabāt alta voce dicē
tes. Crucifige crucifige eum. quaſi dicerēt
Illa flagellatio ad nichilū valet. q̄ꝛ modi
ca cruciatio eſt. ſed crucifigat̄. Et illudētes
ei dixerūt. Aue rex iudeoꝝ. Et dabāt ei ala
pas. alij harundinē d̄ mān eius accipiebāt
ꝑcuſſerunt caput eius. Alij genua ſua flec
tebant. eū deriſorie ſalutabant. alij in faciē
eius ꝯſpuebant. ꝛ ſic ſaluatorē noſtꝝ multi
formiter deriſerunt. Pylatus enīꝫ ex illis
credebat ſatiſfacere crudelitati iudeorūꝫ. et
eos ad compaſſionē inducere. Ipſi aūt ob
liti naturali ꝯpaſſione. tumultuoſe clamabāt
Crucifige crucifige eū. q. di. hec caſtigatio
nullo mō ſufficit. ſed mori debet morte cru
cis. ¶ Tūc dixit illis pylatus. Accipite eū
vos et crucifigite eū. Hoc enīꝫ dixit deriſo
rie ꝛ indignāter. q̄ꝛ non habebāt poteſtatē
iudicandi aliquē ad crucē. voluit igit̄ dice
re. Si haberetis ptātem crucifigēdi. cito fa
ceretis etiā ſine legitima cauſa. ſed ego hoc
malū agere nolo. q̄ꝛ non inuenio cām ī eo.
vt. ſ. taliter puniā eū. Rn̄derūt iudei. Nos
legem habem⁹. q. d. Non ꝓprijs motibꝫ hoc
petimus. ſed dictante lege nr̄a. debet in cru
ce mori. q̄ꝛ filium dei ſe fecit. Nā ex eo ꝙ py
latus n̄ acquieuit clamori eoꝝ ꝓpter allega
tiones factas ꝯ chriſtū. ideo aliam cauſam

nunc allegant. priores enim nō audebant
reſumere. qꝛ pylatus eas euacuauerat. Et
ideo allegant legē Leuitici. xxiiij. vbi pcipi
tur. ꝙ qui blaſphemauerit nomē dn̄i occida
tur. Et tale crimē blaſphemie imponebant
xp̄o. quia filium dei ſe fecit. i. nominauit.
¶ Cum aūt pylatus audiſſet hos ſmones
magis timuit non ꝓpter legem iudeoꝝ quā
allegabant. ſed ꝙ ihesus ſibi oblatus et fla
gellatus forte eſſet filius dei. Et iō ingreſſ⁹
ꝑtorium extra tumultū iudeoꝝ incepit veri
tatē de hoc inquirere di. Unde es tu. q. d.
es tu ne natus vel genitus a deo. vl̄ dei fili⁹
Sed ihesus n̄ rn̄dit ꝓpter tria. Primo qꝛ
ſup̄ de hoc pylato ſatis dixerat. qn̄ dixit. re
gnū ſuū non eſſe de hoc mūdo. Secūdo ne
impediret paſſionem eius. Tercio qꝛ opa q̄
faciebat vt illuminatio ceci. ſuſcitatō mortu
orum. ſue deitati teſtimoniū phibebāt. Sꝫ
pylatus reph̄endens eius taciturnitatē. di
xit. Michi nō loq̄ris. neſcis qꝛ ptātē hēo
crucifigere te ⁊ dimittere te. q. d. merito de
beres mihi loqui cum habeā plenā ptātem
ſuper te. In quibꝫ verbis pylatus ſeip̄m ex
ꝓpriis verbis condēnauit. Et tūc ihesus re
ſpondit ad reprimendā pylati iactantiā d.
Non haberes aduerſus me vllā poteſtatem
niſi tibi datū eſſet deſup. i. a deo. Ro. xiij.
Non eſt ptās niſi a deo. Cum ergo hec po
teſtas ſit tibi a deo conceſſa. videas et bene
caueas ne abutaris ea. Sed quia pylatus
timore humano hac ptāte abuti n̄ debebat.
et iudei ex inuidia crucifigendo xp̄m pecca
rent. et magis ſit peccare ex inuidia ⁊ grauius
q̄ꝫ ex timore. Ideo dicit xp̄c. populus iudai
cus qui me tibi tradidit maius pctm̄ habꝫ
Et pylatus audiēs hanc rn̄ſionem. exinde
id ē ex hac cauſa. quaſi rōnabiliter ꝯuictus
de pctō. ꝓpoſuit eum dimittere pluſq̄ꝫ ꝑus
In contrariū aūt iudei clamabāt dicētes.
Si hūc dimittis. non es amicus ceſaris.
Omnis em̄ qui ſeip̄m regeꝫ facit. ꝯdicit ce
ſari. Nam romāi ꝑ tunc abſtulerāt a iudeis
dignitatē regiam. ne hērent occaſionē rebel
landi. ⁊ ideo quicūq̄ꝫ inter iudeos dicebat
ſe eſſe regem. ille videbat contra ordinatō
nem romāi caſaris facere. Sꝫ xp̄us cōceſſe
rat ſe regē eſſe vt pꝫ ſupius, ergo iudei appa
renter arguebāt. ꝙ ex h̄ ſe opponeret ceſari

Uolentes ex hoc pylato qui erat officialis
impatoris timorē ⁊ terrorem īcutere. ne eū
impunitū cōtra ordinatōem impatoris di
mitteret abſcedere. Sꝫ cū pylatus audiſſet
hos ſmōes timēs eoꝝ accuſatōem. adduxit
ihesum foras extra ꝑtorium vt corā iudeis
de facto euidenti⁹ inquireret ⁊ ſniam ferret
aut liberatōis aut crucifixionis. quā omino
vellēt. et ſedit ꝓ tribunali. i. ſede iudiciaria
in loco qui dicit lycoſtratos. i. ſtructura la
pidum. qꝛ loc⁹ ille fuit pauimētatus variis
lapidibus. gabata vero dicitur collis alta.
Beda. locus ille erat ſublimis ⁊ eminens
ſicut iudices ſolent in ſublimi ſedere. vt vi
deantur et audiant. Et ille locus fuit an̄ do
mū Pylati. Erat aūt paſceue. i. ꝑpatio lati
ne. quia ſexta feria iudei parāt cibaria pro
ſabbato in quo nihil operātur n̄c decoquūt
Et hoc ortū habet ex eo ꝙ dicit exodi. xvi.
de māna qd̄ in die ſexta colligebāt ꝑ ſabba
to. qꝛ ſabbato nō inueniebat. Et erat hora
quaſi ſexta illius diei. qn̄ pylatus ſic ſedit ꝓ
tribunali. qꝛ hora fuit iā inchoata. ⁊ nondū
pfecta. ⁊ apud nos hora nona an̄ meridiē.
¶ Tūc eo ſic ſedente ꝓ tribunali. miſit ad
eū vxor ſua ꝑ nunciū di. Nihil tibi ⁊ iuſto
illi. q̄ſi. d. Iſte homo qui traditus tibi eſt
ad iudicandū iuſtus ē ⁊ innocēs. qd̄ exper
ta ſum per hec. qꝛ mlt̄a paſſa ſum hodie per
viſum ꝓpter euꝫ. et igit nō te intromittas
de eo. Auguſtin⁹ et Criſoſtim⁹ vident ſen
tire. ꝙ hec mlier in illa viſione valde fuerit
afflicta ⁊ territa ꝯminatōibꝫ terribilibus ꝯ
eam ⁊ viꝝ ſuuꝫ. ſi xp̄o aliquid mali inferrēt
Et idō feſtinātēr denunciauit hoc viro ſuo
reuocando eum a ꝯdemnatiōe xp̄i. Raba.
dic. ꝙ hec viſio ꝑuenerit a dyabolo. intelli
gente ſe ꝑ chriſti paſſionē ſpoliandū. qꝛ ſic
prius ꝑ mulierē mortē humāo generi intu
lerat. ita voluit ꝑ mulierē ip̄m de manu iu
deoꝝ eripere. ne ꝑ mortē eius mortis impe
riū amitteret. Et pylat⁹ ſedēs fecit ih̄m ad
duci. dicens iudeis. Ecce rex vr̄. q. d. Ec
ce qualē hominē. deſpectum flagellatū ⁊ ab
iectum. dicitis velle vſurpare regnū iudeo
rum ⁊ vīm ꝯ romanū impium. videtis em̄
ꝙ nichil taliū pōt attemptare Hoc totū al
legauit ꝓ liberatōe eius. ſed ipſi inuidia ꝯ
moti multo magis clamabāt. Tolle. tolle

quia grauis eſt nobis ad videndū ꝛ crucifi
ge. vt ſcꝫ memoria eius ꝓpter turpitudinē
mortis de medio populi deleat̄. Et pylatuſ
regem veſtꝝ crucifigam. quaſi diceret. con
fuſio eſt ſi hunc facitis crucifigi. d̄ quo apd̄
vos eſt fama ꝙ ſit rex veſter. Et reſpondeꝛt
pontifices. Non habemuſ regem niſi ceſarē
Ex quo aūt chriſtū regem celeſtē negauerūt
iuſto dei iudicio factum eſt vt regno celeſti
ꝑuarentur. ꝛ ſeruituti ꝑpetue regi romanoꝝ
ſubderent̄. Per hoc etiam plane patet ad
ueniſſe tempus meſſie. ex quo fatent̄ ex ſe n̄
hēre regem de ſua gente. qꝛ illi qui ꝑerant ex
parte herodis. non erant ꝓprie reges. ſed
tetrarche. vt d̄ eis fuit ꝓphetatū Gen̄. pen̄l.
ꝑ iacob patriarchaꝫ qui in extremo poſitus
conuocauit omnes filios ſuos et dixit eis.
Congregamini vt annūcieꝫ vobis q̄ ventu
ra ſunt ꝛ bn̄dicens iudam dixit. Non auſe.
ſcep. de iu. ꝛc̄. ¶ Tunc pylatus videns ꝙ
nichil ꝓficeret. ſed magis tumultus fieret.
allegando xp̄i innocētiā accepta aqua lauit
manus ſuas coram ꝓp̄lo. Mos enim erat il
lis. vt cum quis velleꝫ ſe oſtēdere ab aliquo
facto innocentē vel diſſentientē. lauit manꝰ
in ſignū innocentie. ſic ꝛ Pylatus manus
ſuas lauit dicēs. Innocens ego ſum a ſan
guine iuſti huius. vos videritis. quaſi di.
Caueatis bn̄ ne malū vobis eueniat de ma
lo quod facitis interficiendo innocētē. ego
ſum miniſter legis. ergo non ego ſed vos.
qui crimē rebellionis ꝯ ceſarē ei imputatis
ſanguinē effunditis eius. Et tunc reſpōdit
vniuerſus popu lꝰ di. Sanguis eius ſuper
nos ꝛ ſuꝑ filios. id ē̄ ſucceſſores noſtros.
O pylate tota maris aqua tibi nō ſufficeret
ad lauandū culpam. qꝛ licet iudei totū illd̄
pondus et factuꝫ ſuꝑ ſe ſuſceperint. imunis
tamē eſſe nō poteris. cum vt iudex ex tuo of
ficio facere iuſticiā tenebaris. quā non feci
ſti. ſed timore hūano et terreni ꝯmodi amo
re peruertiſti. Tradidit ergo eis chriſtum
per ſententiā diffinitiuā vt crucifigeret̄. O
vos iudices attendatis quotiēs innocentē
ſanguinē effunditis. Quotienſcūqꝫ nanqꝫ
iudicium peruertitis. iudicando ex timore
odio. cupiditate. totiens iuſtum ꝛ innocen
tem chriſtuꝫ ad mortē iudicatis. ꝛ vos ipſos
ad eternā cruciatōem. Auguſtinus. xi. q. iij.
Quicunqꝫ aut cōſanguinitate aut amicicia
vel hoſtili odio vel inimicicijs in iudicādo
peruertit iudiciuꝫ chriſti qui eſt iuſticia. fru
ctum eius vertit in amaritudinē damnatio
nis. ¶ Sentētia igitur data ſigna fiebāt
ſcd̄m conſuetudinē in iudicō ſanguinis per
tubas vel cornua ſicut in aliquibꝫ ciuitatibꝫ
fit ꝑ campanā vt hominibꝫ patefieret. Et tūc
iudas videns ꝙ chriſtꝰ ſententiatus ꝛ dam
natus eſſet ad mortē. ꝯgnitōe ꝓprij ſceleris
ꝛ dānationis penitētia ductus. retulit. xxx.
argenteos principibus ſacerdotū dicens.
Peccaui tradens ſanguinem iuſtū. Sup
quo dicit Leo papa ſentētialiter. ꝙ iudas
chriſtū non deum nec dei filium. ſed tantū
modo noſtre conditōis hominē licꝫ innocē
tem credidit. et ideo miſcd̄iam eiuſ non fle
xit. nec veniam meruit. quia eius omnipo
tentiam non credidit. Ex quo patet ꝙ eius
penitentia nō fuit vera. quia ſolum quādaꝫ
diſplicentiaꝫ habuit abſqꝫ ſpe. De quo no
ta prius. At illi dixerūt. Quid ad nos. tu
videris. id eſt opuſ tuū manifeſtabitur qua
le ſit. nos autem nō curamus ſi peccaſti vel
non. Et proiectis in templo argēteis. abijt
et laqueo ſe ſuſpendit ex deſperatōe. In quo
plus peccauit vt dicit Hieronimus. q̄ꝫ ꝙ
chriſtum vendidit. quia in traditione ꝛ ven
ditione directe peccauit contra chriſti bōi
tatem. Ex deſperatione autē contra eius
diuinitatē. quia contra eius miſericordiam
Et iudei nolebant illud precium ponere in
corbanā id ē̄ i burſam ad quā ponebant ob
lationes templi ꝓ reparatōne et alijs neceſſa
rijs. Corban enim hebrayce. dicitur oblatio
latine. Et inito conſilio. emerūt ex eo agrū
figuli. Quia ille homo cuius fuit ager erat
figulus. et illa terra erat apta ad ficilia va
ſa et in ſepulturam. Et quia ex precio ſan
guinis emptus eſt vocat̄ ager ille acheldé
mach. id ē̄ ager ſanguinis in hodiernuꝫ di
em. Qd̄ ꝓphetatum fuit per Hieremiā di.
Acceperūt. xxx. argenteoſ ꝑciū appreciati. i.
ꝑcium xp̄i venditi. quē appreciauerūt a filijs
iſrael. qꝛ iſtud ꝑciū fuit inſtitutū inť iudam
et ſacerdotes qui erant de filijs iſrael. et de
derunt eos in agrum figuli. id eſt pro agro

Hic nota de raptoribꝫ. vſurarijs. ⁊ alijs q̄
ex illicitis acquiſitis faciūt elemoſinas. Et
cum Jheſus eſſet ad mortē condemnatus.
et p̄ ſonitum tubarū vel aliorū inſtrumētorū
innotuerat Marie meſtiſſime. cucurrit cum
magdalena cito ad audiendū ⁊ videndum
quō eſſet de filio. Et ſm̄ q̄ſdam puenientibꝫ
ad quandā plateā. p̄co quidā tuba ſonuit.
Et maria ad magadalenā. O dilecta mag
dalena. qd tuba illa velit. forte reuocata eſt
ſententia mortis filij mei. Et ipſe clamauit
ex parte cayphe ⁊ pylati ⁊ omniū principum
ſacerdotū dī. Precipio omnibꝫ magnis et
paruulis vt ſtatim vadant ad montē calua
rie. videndo crucifigere peſſimū ſeductorē
filium Marie. O quantus dolor in corde
virginis tunc extiterat. quē certe nullus pre
magnitudine poſſet enarrare. ¶ Tunc iu
dei ⁊ miniſtri Pylati acceperūt Jheſum tanq̄
malefactorē condemnatū. ⁊ crucem magnā
ad hoc paratam de cedro cypreſſo ⁊ palma in
longitudine quīdecī pedum. enormi crude
litate ſup̄ ſcapulas eius poſuerūt. et funem
in collo et ad maiorē confuſionē alios etiā
duos latrones aſſociatos extra ciuitatem
eduxerūt. Jheſus autē ꝓpter multas tribu
lationes ⁊ plagas quas tota nocte ſuſtinuit
intantū debilitatus eſt. q̄ crucem pondero-
ſam portare nequiuit. Quare ſm̄ Lucam.
Apprehenderūt quēdam ſymonem de ciui
tate ſyron natum. patrem duorū diſcipulo
rum. ſcꝫ Alexandri ⁊ Ruffi. Et hunc cōpu
lerunt crucē portare poſt Jheſum non cau
ſa compaſſionis. ſed vt eo citius ad locū
paſſionis venirēt. et ſuam maliciā ꝯplerent
¶ Anſhelmꝰ. O maria quid tunc factum
eſt cū filio tuo benedicto. Maria dixit. cum
educeretᷣ filius meus dilectus cū duobus
latrōibꝫ extra portā ciuitatis. cum ingenti
preſſura. volui etiā ſequi ⁊ videre filiū me
um. nec valui p̄ magnitudīe populi q̄ oīs
ad obprobriū filij mei dilecti ꝯuenerāt. Tā
dem vna cū magdalena deliberata p̄ quan
dam viā adiacentis platee circa quendam
fontē cucurrimus vt illi obuiā veniremus.
Tunc venit dilectus filius meꝰ conſputus
deformatus ⁊ oppꝛeſſus maximo dolore. qui
me intuens benigne ſub graui cruce inclina
uit. dicens. Aue mater. Et ego feſtinanter
accurrens. amplexando ⁊ oſculādo. Unus
de miniſtris qui prius in domo Anne Jhe
ſum p̄cuſſit. manū leuauit ⁊ me in maxillam
percuſſit vt in terrā caderem. ⁊ ſtatim manꝰ
percutientis aruit quā filiꝰ meꝰ curauit. Se
q̄bat̄ autē eum turba multa. aliqui ad vidē
dum. aliqui ad plāgendū. quidam ad deri
dendū. Et mulieribꝫ cum plangētibus. di
xit. Filie iheruſalem nolite flere ſup̄ me. ſcꝫ
meā mortem. quaſi diceret. cito reſurgam.
ſed flete ſup̄ vos. ſ. ꝓpt̄ mlt̄a mala que cito
venient vobis. ⁊ ſup̄ filios veſtros genitos
et generandos ꝓpter peccata veſtra quoniā
veniet dieſ. ſ. obſidionis iheruſalē ꝓpt̄ mor
tem meā in te. ſcꝫ poſt quadragintaduos an
nos in quibuſ dicetis. beate ſterilee. q̄ tunc
ſcꝫ agiliores alijs fugere meliꝰ poſſūt q̄ȝ gra
uide. et ventres q̄ non genuerūt que minꝰ
anxiate erunt. quia mulieres habentes pue
ros in obſidiōe multū dolebunt. nō tantū
ꝓpter ſe. ſed etiam ꝓpter pueros. Joſephꝰ
Poſt paſſionē chriſti ad vindicandū mor
tem eius infra. xlij. ānos venit exercitus ro
manorū. ſcꝫ Tytus ⁊ Veſpaſianus. ⁊ ſubi-
to circūdederunt iheruſalem. ad quā ꝓpter
feſtum ex diuerſis regionibꝫ decies centena
milia hominū conuenerāt. et ob hoc ſtatim
fames ꝓpter mltitudinē populi facta in ciui
tate iheruſalem quaſi in carcere detinebātᷣ.
Unde idem Joſephus refert. q̄ multitudo
populi magna extincta eſt fame. ymmo cin
gulos. calciamēta et corrigias de ſcutis tra
ctas comederūt. nec pudor fuit tunc homi
num ſoleam pedis ore ſuſcipe ⁊ lingua lam
bere. Ibi mulieres vrgente fama proprios
pueros comederūt. ⁊ qui huiuſmōi habere
non poterāt fame mortui ſunt. ⁊ clades ine-
narrabiles ꝓpter cadauera ⁊ aeris corruptō
nem patiebantur. Et vt dicit nonagintaſe
ptem milia venditi ſunt iudeorū triginta p̄
vno denario. ſicut ipi chriſtū vendiderūt p̄
xxx. Et vndecies centena milia perierunt
fame ⁊ gladio. Et tunc implebatᷣ prophetia
xpi de anguſtijs ciuitatis iheruſalem. Tūc
poterāt dicere montibꝫ cadite ſup̄ nos ad
opp̄mēdū. ⁊ collibꝰ operite noſ. ⁊ ꝓtegere nobiſ
latibulū. Sꝫ hꝰ fletus ⁊ āguſtie ſcribit tonē

ſanctus Lucas. ſcꝫ ꝙ ſi in viridi ligno hoc
faciūt. in arido quid fiet. quaſi chriſtus di.
Si ꝯ me qui ſum quaſi lignū viride et fru
cuferū. et non dignum ad abſcindendum.
prolata eſt ſnīa mortis cōtra iuſticiā vt cru
cifigar. et ſic ꝓcidar a terra. quid ergo fiet
ꝺ vobis aridis iudeis. qui eſtis quaſi aridū
lignū ⁊ īfructuoſum. dignū ad ꝓſcindēduꝫ
et cremandū. niſi ꝙ iuſte ꝯ vos dictabitur
ſententia ſeuere punitiōis. ⁊ amare ꝓſciſio
nis ab hac vita. ⁊ tandē preſcindamī ab ar
bore vite q̄ eſt dn̄s deus ⁊ in ignē eternum
mittemini. ¶ Poſtq̄ veneꝛt ad locuꝫ cal
uarie. qui eſt locꝰ fetidꝰ. cadaueribus plenꝰ
nudaueꝛt Iheſum totaliter veſtibꝫ ſuis cū
violentia. vt pellis ſua priꝰ vulneribꝫ cruen
ta. et pilis veſtimētoꝝ implicata. renouatis
vulneribꝫ grauiorē dolorē priori tunc pate
retur. Bern̄. heu heu qui celum veſtiuit di
uerſis luminibꝫ. an̄ crucē exuitur nudus. Pꝰ
hoc ad crucē in terra iacētē ꝓſtratus. ſua di
gniſſima mēbra funibꝫ extenderūt. iuxta illd̄
ps. Funes extenderūt in laqueū. Et clauum
groſſuꝫ in manu eiꝰ ꝑcutiebant adeo ſpiſſū
ꝙ ſanguis emanare non potuit. ita vulnus
clauo implebatr̄. Et tūc aliud brachiū extē
derunt ⁊ extraxerūt. ⁊ ꝯſimilē clauuꝫ infixe
runt. Poſtea ad pedes q̄s fortiter traxerūt
quia foramīa pedum vt dicitr̄ ad tres pedes
et manū diſtabāt et etiam clauo colligabāt
Et ſic implebatr̄ illd̄ pſalmiſte. Foderūt ma
nus meas ⁊ pedes meos. ſ. nimia extenſiōe
mēbroꝝ. ⁊ dinumerauerūt oīa oſſa mea.
Poſt hoc crucē erexerūt. ⁊ violenta intru
ſione foramini lapidis impoſuerūt. ex qua
violentia vulnera tūc rupta de manibꝫ ⁊ pe
dibus riuuli ſanguinis abundantr̄ effluxerūt
Iheſus ergo ſic clauatus ⁊ leuatus. corpus
ponderabat plicabantr̄ tibie. brachia exten
debantr̄. caro frangebatur. caput inclinabatr̄
et totū corpus affligebatr̄. Vn̄ bern̄. in q̄dā
ſmone loquitr̄ in ꝑſona xp̄i di. O hō vide
que ꝓ te patior. Eſt ne dolor ſicut q̄ crucior
ad te clamo q̄ ꝓ te morior. Vid̄ penas qui
bus afficior. vide clauos q̄bꝫ fodior. cuꝫ ſit
dolor tantus exterior. intus ē tn̄ planctꝰ gra
uior. cū te taꝫ ingratū experior. Pendēte ihū
ſic in cruce. ſcripſit pylatus titulum lr̄is gre
cis. hebraycis ⁊ latinis. Iheſus nazarenus
rex iudeoꝝ. vt ab omnibꝫ de diuerſis mundi
partibꝫ illuc ꝓpter feſtū paſce venientibus
poſſet legi. De quo pontifices indignati py
lato dixerūt. Noli ſcribere rex iudeoꝝ. ſed q̄
dixit rex ſum iudeoꝝ. Sed pylatus dixit.
Qd̄ ſcripſi ſcripſi. q. d. factū eſt et ſtabit.
Milites ergo ſcꝫ miniſtri ⁊ apparitores ꝓſi
dis pylati. quibꝫ incumbebat exequi ſnīaꝫ
iudicis. quoꝝ ꝯmuniter ſūt veſtes dānatoꝝ
cum xp̄m crucifixerūt tanq̄ cupidi acceperūt
ſibi veſtimēta ⁊ fecerūt quattuor partes vni
cuiq̄ militi ꝑtem. ſ. de tunica alia ab illa tu
nica inconſutili. Xp̄s enī duas tunicas ha
buit. vnā quā diuiſerunt in. iiij. partes vni
cuiq̄ militi ꝑtē. ſ. de tūica. aliam ꝟo incōſu
tilem integrā relinq̄ntes. dixerūt ad inuicem
Non ſcindamꝰ eā. ſed ſortiamur ꝺ ea cꝰ ſit.
Inconſutile ē qd̄ nō eſt ex ꝑtibꝫ conſutum
ſed ꝯtextū ꝑ totū ad moduꝫ cyrothece. ſic
fuit illa tunica. et tali veſtimēto tūc vtebantr̄
paleſtini. Et dicūt quidā matrē dn̄i eā feciſ
ſe. que creuit iuxta menſurā xp̄i. De hac ve
ſte miſerūt ſortem vt impleretr̄ ſcriptura. par
titi ſunt ſibi veſtimēta mea. ⁊ ſr̄ veſtē meam
miſerūt ſortem. Hic nota de luſoribꝫ. qui lu
dunt doloſe cuꝫ ſimplicibꝫ. ſpoliantes eos
veſtibus ⁊ alijs. et ſpecialiter de illis qui in
ſacratiſſima nocte vigilie natiuitatis noſtri
ſaluatoris ludunt. hi ludūt ſuꝑ veſtes xp̄i.
et ſpoliant chriſtū honore ⁊ gloria. quibꝫ a
chriſtianis ſpecialiter in eadē nocte veſtiri
deberet. hi ſunt peiores diabolo. iudeis vel
paganis qui deum ſuū honorant et tremūt
⁊c̄. ¶ Stante igitur Iheſu in cruce quatu
or genera hominū ſuis blaſphemijs eum in
uaſerunt. Primo turbe ⁊ populares. capita
ſua mouētes. in eius deriſionē dicentes.
Vah qui deſtruis templū dei. vah eſt inte
iectio. inſultantis ſeu deridentis. ſicut vul
gariter dicitr̄. pfudich Eſ tu ille qui deſtru
is templum dei. quaſi diceret. dicis ꝺ teip
ſo ꝙ poſſis deſtruere templū dei. ⁊ virtute
propria redificare illud in tribus diebus.
Salua teipſum ſi tante potentie es. ⁊ deſcē
de de cruce et credimus tibi. Mentiuntur.
quia maiora viderūt et tamē non credide
runt. Secundo principes deriſorie dixerūt
Alios ſaluos fecit. ſeipꝫ n̄ pōt ſaluū facere
q. d. Nō eſt verū ꝙ aliquem ſaluum fecerit

q2 ſi poſſet talia facere. etiã ſeipm ſaluaret.
Si nũc rex iſrael ẽ. ⁊ meſſias pmiſſus vt di
xit deſcendat de cruce. confidit in deum q̃ſi
amicus amico. vel fili⁹ patri. ſi ergo ẽ amic⁹
vel fili⁹ dei liberet eũ ſi vlt. Tercio milites
pylati dixerũt. Si tu es rex iudeoꝝ ſaluũ te
fac. ſ. a morte deſcẽdẽs d̃ cruce. Xp̃s aũt hec
obprobria oĩa paciẽt̃ ſuſtinuit. et qđ ma
gis eſt prẽm p eis orauit d. Pr̃ dimitte ill̃
quia neſciũt qđ faciũt. Hoc erat pmũ vbũ
xpi in q̃ docemur iniurias remittere. ſi q̃s vo
luerit q deus remittat ſibi pctã ſua. Mat.
Dimittite ⁊ dimittet̃ vobis. In orõne pe
timus. Dimitte nobis debita nr̃a. ſic̃ ⁊ noſ
dimittim⁹ ⁊c̃. Inſup xp̃us a latrone q̃ ad
latus eius ſiniſtꝝ pependit blaſphemat̃ di.
Si tu es xp̃s qđ ñ credo. ſalua teipſꝫ ⁊ nos
ſcꝫ corpaliter. Hũc latronẽ ſoci⁹ ſuus dext̃
increpauit dicẽs. Neqꝫ tu times deũ. ſic̃ nˢ
iudei nec milites romani. ⁊ ergo in ead̃ dã
natõe es tu cum eis. Nos q̃dem qui ſumus
malefici ⁊ latrões. iuſte ſupple ſumus in hac
dãnatõne. hic aũt iniuſte hec pat̃ q2 nihil
mali geſſit. Et vertebat ſe ad Iheſuꝫ meli⁹
quo poterat d. Memẽto mei dñe dũ veneꝛ
in regnũ tuũ. Quis ei hũc docuit. q̃s infor
mauit vt ꝯpendentẽ cognoſceret. et eum p
ſalute eterna inuocaret. Certe doctor pieta
tis qui neminẽ vult dãnare ſed oẽm hoiẽꝫ
ſe ad eum p pniam ⁊ inuocatõem ꝯuertẽrẽ
vlt ſaluare. hic eñ inſtruxit interius. quẽ tã
paciẽt̃ viderat pati exteri⁹. Ideo rñdens ei
iheſus. loq̃ns ſcđm vbũ d. Amẽ dico tibi
hodie mecũ eris in padiſo. O q̃ꝫ pius ⁊ mi
ſericors eſt dñs nr̃ oĩb⁹ inuocãtib⁹ eũ in ve
ritate. oẽs exaudit nullũ deſpicit. latronẽ
pie ſuſcepit. ⁊ peccata ei dimiſit. Noli ergo
o peccator tardare. noli deſpare. ſi cupis cũ
chriſto ſaluari. clama cum latrone. Memẽ
to mei dñe. ⁊c̃. Stantib⁹ ergo iuxta cru
cem Maria matre dñi. maria cleophe ⁊ ma
ria magdalena. mr̃ doloroſa dum vocẽ ſua/
uiſſimam filij audierat p peccatorib⁹ orantẽ
et crucifixorib⁹ ⁊ latroni remittẽtem gladi⁹
doloris maternũ cor ipſius ſcindebat. q ei
nihil dicebat. Nõ dilectus Ieſus in cru
ce aduertens. vt eius dolorem mitigaret. i
dicit ei terciũ verbum. Mulier ecce fili⁹ tu
us. O bone iheſu cur dulciſſimã mrẽm tuã

ſic rude alloquẽris ſic di. mulier. cur nõ di
cis mater dilecta. cum cor maternũ ibi ve
hementius vulnere doloris pateretur. Vere
quia tunc nõ erat tempus dulciter loq̃ndi
nec nomẽ matris exponendi. quia ſi virgis
nomẽ matris amoris ãmonuiſſet. forte cor
virgineũ ⁊ maternũ crepuiſſet. Dicit ergo
mulier ecce filius tuus. quaſi diceret vſqꝫ
nunc fui tibi in obſequiũ. ſed de cetero Io
hannes tibi deſeruiat. Deinde dixit iohan
ni. ecce mater tua. q. d. mater mea ſit mr̃ tua
honorando. amãdo et curam habendo. Et
ex illa hora accepit eam diſcipulus in ſuam
ſcꝫ matrẽ ⁊ curam. O anima fidelis cogita
quãtis ſingultibus tũc idem pectuſ virgine
um fuit paſſionatũ. Nam tunc ſine dubio
paſſionis gladio amplius. q̃ꝫ ſi in corpe pa
teretur pprio fuit tranſfixum. dicere bene po
tuit. O qualis cõmutatio dimittere regem
glorie et accipe filium piſcatoris. Hic
inſtruimur qualiter de parentib⁹ noſtris cu
ram habere debeamus. nõ ſolum in vita. ve
rum etiã in morte et poſt mortem. et tamen
aliqui min⁹ faciunt. qui maiora a parentib⁹
receperunt. Conſiderãs ergo Iheſus ma
ximũ ſui cordis et ſue matris dolorẽ. et q
paſſio ſua in multis deberet fruſtrari. q̃ ſuffi
ciens fuiſſet pro infinitis mundis. ſalutem
omniũ hominũ deſiderans. dixit quartum
verbum. Sitio. hoc tamẽ non ſolũ naturali
modo. ſed etiam ſpũali ſenſu intelligenduꝫ
eſt. Naturaliter eñ ſitiuit. quia tantũ p to
tam noctẽ ſuſtinuit et laborauit. et tantũ de
ſanguĩe effudit. q ꝓpter defectum humidi
naturalis multũ ſitiebat. Maxime tamẽ ſi
tim exprimebat ſpũalẽ. vt oſtenderet quan
tum noſtrã fidem ⁊ animaꝝ noſtrarum ſalu
tem ſitiret. O verbum ineffabile. et cũctis
ſeculis admirabile. creator celi ⁊ terre atqꝫ
maris fons ortoruꝫ. puteus aquarũ viuen
tium. qui omniũ gratiaꝝ fluentis redũdat
clamat hodie ſitio. O virgo mater clemẽ
tiſſima que olim infantiam filij ita lactaſti
vbere de celo pleno quomodo ſuſtinere po
tes q vnigenitus tuus clamat et di. Sitio
O pie domine. o Iheſu benigne. quid ſitis
aut ad quid ſitis. Sitio inquaꝫ ad patrẽ. ſi
tio ad mrẽm. ⁊ ad oẽs. q̃ in circuitu meo ſũt
Sitio inqꝫ ad te prẽm. vt hodie ꝛſpicias d̃

excelſo glie me in me filiū tuū. cū latronib9
morte turpiſſima ꝯdēnatū vt ſanguine et
aqua de latere meo ꝓfluētib9 extinguere di
gneris flāmeū gladiū quē collocaſti ad cu
ſtodiendū viā ligni vite. ut oib9 ī me credē
tib9 et penitentib9. pateat liber introitus ī re
gnū meū. O bone iheſu. ſitis ne ap̄li9. Si
tio ampli9 ad te O mr̄ dulciſſima. o fili mi
p̄cordialiſſime qd ſitis ad me. vn̄ te ſaluare
potero. de cellario. an de torculari. ſi ſufficit
aīe me de torculari cordis mei potū dabo
tibi in lacrimis ſine menſura. Ihūs. Sitio
ad te mr̄. vt ſpes reſurrectōis mee q̄ in cordi
bus oīm fidelium meoꝝ deſitatiōis turbine
quatit̄ ſaltē in corde tuo anchora ſola certi
tudinis ſolidet̄. Sitio etiā ad vos oēs q̄ trāſi
tis ꝑ viā vt attēdatis ⁊ videatis ſi ē dolor
ſic̄ dolor me9. vt ꝑ ꝯpaſſiōꝫ corda vr̄a ſcida
tis. qꝛ hodie ſciſſum ē cor meū ⁊ corp9 meū
ꝙ a planta pedis vſqꝫ ad verticem n̄ eſt ſani
tas in me. Fundite ergo ex vaſe cordis la
crimas. ne fruſtra laborauerim ex q̄b9 me de
lectabilē potatis. Et tūc vas erat ibi poſitum
aceto plenū. Illam vt dicit nicolaus de lyra
ſuꝑ illo verbo ꝓuer. xxxi. Date ſiceram. id
eſt potū inebriatiuū merentib9. ⁊ vinū his
qui amaro ſūt aīmo ut bibant ⁊ obliuiſcant̄
egeſtatis ſue. ꝙ occaſione hoꝝ v̄boꝝ ſenio
res iudeoꝝ ſtatuerāt. vt condēnatis ad mor
tem darent̄ vinū aromaticū ad bibendū. vt
eo facilius tolerarēt paſſionē. Sed tunc in
iheruſalē matrōe deuote erāt. que hoc vinū
dabant ex deuotōe. Iudei āt beſtialitate et
crudelitate moti. illud vinū datū ꝓ xp̄o. ⁊
alijs duob9 crucifigendis bibert̄. et loco h9
poſuerūt acetū felle mixtū. et ſpongeā plenāꝫ
illo aceto mixto yſopo. i. ligno ſeu ſtipiti iſo
pi circūponētes obtulerūt ori eius. Et dum
modicū guſtaſſet vt ꝓphetia ipleret. noluit
bibere. Et dū cognouiſſet oīa facta eſſe
que ad op9 redēptōis neccīa fuerāt. ſubiūxit
quintū v̄bū d. Cōſūmatū eſt. ſupple oē qđ
ſcriptū eſt de mea paſſione. Ut ergo nobis
mōſtraret ei9 dolorē. ꝙ n̄ ficte ſed vere ſm̄
hūanā naturā doluiſſet. nec aliquā ꝯſolatōꝫ
deitatis interim ꝯceſſā ad ſenſualitatē habu
iſſet. Exclamauit voce magna ad prēm di
cens ſextū verbū. Hely hely lamazabathba
ni. qđ ē interp̄tatū de9 me9. de9 me9 vt qđ d
reliq̄ſti me. Sꝫ dicis. quō hoc eē potuit. vt
deus pr̄ filiū dereliquerit in cruce paſſiona
tum talit̄. Dico ſm̄ magiſtꝝ. iij. ſniaꝝ. ꝙ nō
reliquit eū ꝑ ſeꝑatōem deitatis ab hūanita
te. quia qđ xp̄s ſemel aſſumpſit nūqꝫ dimi
ſit. dereliquit āt filiū ꝑ ſubtractōem refrige
rij ⁊ conſolatōis in ſenſualitate ſiue portōe
inferiori. Fuit eñ ſenſualitas ⁊ portio inferi
or totaliter derelicta ſiñ oi ꝯſolatōe. ⁊ ergo
amariſſime doluit ⁊ in oībus mēbris dolo
rē ſenſit. Uñ dicit mgr̄ ſuꝑ illo v̄bo. de9 me
us ⁊c̄. Seꝑauit ſe diuitas. qꝛ ſubtraxit ꝓte
ctōem. ſed non ſoluit vnionē. ſeꝑauit ſe fo
ris vt nō adeſſet ad defenſionē. ſed non in
tus defuit ad vnionē diſ. xviij. Xp̄us igit̄
in omnib9 mēbris amariſſime dolēs clama
uit hely. quod verbū quidā de circūſtātib9
non intelligebāt. Ideo dicebant. Ecce he
liam vocat ille. ſinite videam9 ſi veniat heli
as ad deponendū eum. Iheſus autē vt mo
riens teſtamentum ꝓ parte inceptum lega
ta pia matre diſcipulo dilecto. et veſtibus
crucifixoribus concludēdo animā ſuaꝫ om
nibus digniorē deo patri legauit dicens ſe
ptimum verbū. Pater in man9 tuas ꝯmen
do ſpm̄ meum. Et inclīato capite emiſit ſpi
ritum. Dicat quilibet deuote pater nr̄. Et
tantū de ſcđa parte.

Sequit̄ tercia ps.

Et tenebre facte

ſunt ⁊c̄. Sicut eñ ſaluator nr̄
in ſex dieb9 noſtraꝫ compleuit re
demptōem. ſic ſex ſignis oñdit deitatis veri
tatem. ⁊ oīm creaturaꝝ ſubiectōeꝫ ⁊ omniū
factoꝝ ꝓteſtatōem. Dicitur igr̄ ꝙ moriēte
dño tenebre facte ſunt a ſexta hora vſqꝫ ad
horam nonam per vniuerſā terram. ſ. iude.
Et nō alubi ſcđm Nicolaū de lyra. qꝛ eclip
ſis nō pōt ſic vniuerſal̄ eē. ⁊ accipit̄ hic ps
ꝓ toto. de q̄ h̄r Lu. Congruū nanqꝫ fuit ꝙ
ſole iuſticie patiente. material̄ ſol ꝑderet lu
men ſuum. vt p̄dictum fuit Amos. viij. In
die illa occidet ſol in meridie et tenebreſce
re faciam terram in die luminis. Tunc eñ
ſol factus eſt niger tanqꝫ ſaccus cilicinus.
Apocalipſis. vi. Sed que ſit cauſa illius
eclipſis. Dicitur ibi ꝙ non fuerit natu
ralis. cum luna illo tempore fuerit plena.

Sz ſm Dyoniſiũ in epiſtola ad Policar/
pum. Tenebre ille fuerũt facte p interpoſitõ
nẽ lune int̃ terrã ⁊ ſolẽ di. ꝙ vidit hoc tunc
tpis in egipto exñs. vbi ẽ tãta aeris puritaſ
ꝙ rariſſime fiunt ibi nubes ⁊ pluuie. ꝓpt̃ qd̃
talem ↄiunctõem ſolis ⁊ lune ibi meliuſ po
tuit videre. Uidit ergo vt ſcribit lunaȝ ab
oriente aſcẽdere verſus meridiẽ. ⁊ ſuppone
tem ſe dyametraliter ſoli. et ſic eũ eclipſare
Et mgr̃ hiſto. dicit. ꝙ athenienſes vbi tũc
viguit ſtudiũ. q̃rentes cãm haꝝ tenebrarũ
⁊ nõ inueniẽtes. q̃rebant a Dyo. valentio
re doctore eiuſdẽ vniuerſitatis Quibꝰ ipe
rñdit di. Aut elemẽta mẽtiũtur. aut deus na
ture patit̃. Qua rõne moti. ad honorẽ ipiꝰ
dei ignoti aram feceñt. d̃ qua ht̃. Actu. xvij
De illo deo ignoto loquit̃ bartho. brix. di.
xxxvij. c. turbat i gloſa. dic̃. legit̃ ꝙ cũ pau/
lus veniſſet athenas. vidit arã ignoti dei. in
qua erat ſcriptũ. hec ẽ ara dei ignoti in q̃ vi/
uimꝰ mouemur ⁊ ſumꝰ. A qua ſcript̃s apl̃s
incepit p̃dicatõeȝ ſuã. ⁊ apuit illis athenie
ſibus ſenſum ſcripture. ⁊ p ↄñs de deo nr̃o
et dño dicẽs. Quem vos dicitis ignotum
ego p̃dico. Et ideo tunc Dyoniſiꝰ ariopa/
gita videns quẽdam cecũ tranſeuntẽ dixit
illi. Si illumiaueris hũc cecum coram me
credam in deũ. Et ſtatim inuocato nomine
crucifixi eſt illuminatus. Et ille credidit ⁊c̃
Spũaliter. omnis chriſtianꝰ in ſignũ vere
compaſſiõis illo die obſcurare debet ⁊ pde
re lumẽ exterioris ornatus ⁊ vaĩtatis. et p
humilitatis veſtẽ aliquã hodie oñdat xp̃o
honeſtatem ⁊ compaſſionẽ. Ad qd̃ hortat̃
apl̃us ad Ephe ſios. iiij. Jam non ambule
tis ſicut gentes ãbulãt in vanitatib; ſenſus
ſui. Scd̃m ſignũ eſt veli templi diruptõ
De quo habet̃ Math. xxvij. Uelum tem/
pli ſciſſum eſt. Duo eniȝ fuerũt vela in taber
naculo mõa ſm p̃ceptum dei. Exodi. xxvi.
Unũ interius qd̃ velabat ſancta ſanctorũ.
Aliud exterius qd̃ diſtiguebat inter pplm
et ſacerdotes. et illd̃ ſm Origenẽ. paſſiõis
tpe fuit ſciſſum. p qd̃ miſtice d̃ſignabat̃ ſcri
pturaꝝ occulta reſeratõ. ⁊ pplm admitti ad
ſpũalia capeſcẽda. Spũaliter. velum illud
verecundiã in hoĩe deſignat. que moderno
tempe eſt ſcindẽda. vt nullꝰ de cetero erube
ſcat peccata ſacerdoti detegere ⁊ confiteri.

Sed quilibet cũ pſal. dicat. Delictũ meũ
cognitũ tibi feci ⁊c̃. Terciũ fuit terremo
tus ⁊ cõmotio. Math. xxvij. terra mota ẽ.
preuiderat ſe eñi receptur̃a quẽ celi cape ñ
poterãt. De q̃ ꝓpheta dic̃ Cõmota ẽ ⁊ ↄtre
muit terra. Spiritualr̃. terra ẽ cor peccato
ris. inſtar terre ſiccũ ⁊ aridũ ſiñ hũore gr̃e.
frigidũ ſine calore caritatis. tardũ ⁊ groſſũ
ad bene volendũ. Illd̃ dȝ conſiderare ama
ritudinẽ paſſionis xp̃i et ↄtremere p ↄtritõ
nem ne amaritudo xp̃i in amaritudinẽ eius
aĩe et eternã dãnatõem ↄmutet̃. Paueat
igr̃ et contremiſcat cor pctõris. et dicat illd̃
Iere. xxiij. cõtritũ eſt cor meũ et in medio
mei contremuerũt omĩa oſſa mea. Quar
tum fuit petraꝝ ſciſſio. Math. xxvij. Petre
ſciſſe ſunt. Nec miꝝ cuȝ petra firmiſſima ho
die pateret̃. In quo verificatũ eſt illud. iij.
regũ. xix. Ecce dñs tranſijt. ſ. per morteȝ. et
ſpũs grandis ⁊ fortis ſubuertens montes
et conterẽs petras. Spũaliter petre ſũt pec
catores obſtinati et idurati malicia. qui ſal
tem illo tempe ſcindi debẽt ⁊ penitere. quia
ſi ſanguis calidus hirci duꝝ lapidem mol/
lificat et frangit. multo fortius ſanguis xp̃i
calidiſſimꝰ feruẽtiſſimo amore ꝓ pctõribus
effuſus hodie p aures inſtillatus corda dȝ
emollire obſtiatoꝝ ⁊ frãgere. et ↄſciam coꝝ
mundare. De q̃ p̃me Johãnis. i. Sãguis
Jheſu xp̃i emũdat conſcias nr̃as ab omni
pctõ. Quintũ fuit monumẽtoꝝ aptio ma
thei. xxvij. Monumẽta apta ſunt. In ſignuȝ
ꝙ ſcti pr̃es a carcere lymbi erãt paſſiõe xp̃i
liberati. de q̃ dicebat̃ ezech. xxxvij. ecce ego
apiam tumlos vr̃os et adducã vos d̃ ſepul
cris vr̃is pple meꝰ et inducã vos i terrã iſrl̃
id ẽ viſionis hrĩfice. Sic monumẽta ↄſciaꝝ
vbi cadauera peccatorũ latent. p cõfeſſionẽ
aperiri debent. Iere. iiij. laua a malicia cor
tuum iſrael. vt ſalua fias. Sextum fuit
mortuoꝝ reſurrectõ et coruȝ apparitõ. Ma
thei. xxvij. Multa corpa ſanctorum qui dor
mierunt. ſurrexerũt ⁊c̃. et apparuerunt mul
tis. vt oſtenderent vt ſua mors eſſet cauſa
noſtre r̃ſurrectiõis. i. Theſ. iiij. ſi ei credimꝰ
ꝙ Jheſus mortuꝰ ẽ ⁊ reſurrexit ⁊c̃. Spũali
ter. ſic qui modo virtute paſſionis chriſti p
penitentiã d̃ peccatis reſurrexerũt. ſe debent
manifeſtare et apparere in conuerſatione

honeſta inť xpianos nᶜ recidiuare. i. Pe. ij
ꝯuerſatõem vrã inter gentes hñtes bonã
⁊c. Signis nancꝫ iſtis factis ⁊ viſis. multi ex
iudeis ad fidẽ ſunt ꝯuerſi. q̃r vnꝰ centurio
vidẽs illa miracl'a glĩficauit eũ d. Vere fili
us dei erat iſte. Et oĩs turba que aderat ad
ſpectaculũ illud videntes miracula que fie
bant. in ſignũ ꝯpaſſionis ꝑcuſſerẽt pectora
ſua qđ repñtat poſt miſſam. qñ poſt memo
riam dñice paſſionis. tundiť pectus ⁊ diciť
nobis q̃ȝ peccatorib ⁊c. Ant. O cariſſima
dña hũc tẽ dolor filij mi finẽ. rñdit maria.
Audi qđ eſt ſup oẽ lamentabile. quid poſt
accidit. Iudei cũ paſceue eſſet. ne corpora
eoꝝ remanerẽt ſabbato in cruce. rogauerũt
Pylatum vt frangerẽt eoꝝ crura. Venerũt
ergo milites. ⁊ p̃mo fregerũt crura eorum.
qui cũ eo crucifixi erãt. ⁊ forte p̃mo illis vt
poſt diutius ⁊ quietꝰ poſſent morã trahere
cum iheſu et eoꝝ malam voluntatẽ explere
Ad iheſũ ãt cũ ꝑueniſſent. ⁊ vidiſſẽt eũ iã
mortuuȝ. non fregerũt eius crura et hoc p̃fi
gurabať in agno paſcali. qđ comedebatur
ſine fractura oſſium. Iuxta illud Exodi. xij
Os non ꝯminuetis ex eo. Sed vnus mili
tum vicȝ Longinꝰ. lancea aꝑuit latus eius
et tam grande vulnꝰ fecit. q̃ cõtinuo exiuit
ſanguis ⁊ aqua. Et diciť q̃ hic Longinus
cecus erat. ⁊ gutta ſanguis xpi in oculo ta
ctus lumẽ virtute ipſius accepit Exiuit ſan
guis ⁊ aqua ſm Nicolaũ de lyra. Sãguis
ad noſtram redemptõem. Aqua ad pctõꝝ
ablutionẽ. Sciendũ tñ q̃ illa aqua mirabi
liter exiuit. q̃z non erat humor flegmaticus
vt dicũt aliqui. ſed aqua pura. ad oñdẽdũ
q̃ corpus xpi erat ex veris elemẽtis compo
ſitum. ꝯ errorẽ eoꝝ qui dixerunt eũ habere
corpus celeſte. ſic dixit Valentinꝰ ⁊ ſequa
ces ſui. Et eoꝝ qui dixerũt eum hẽre corpus
fantaſticũ ſicut manichei. Poſt hẽc venit ioſeph
ab arimathia oriundꝰ ⁊ rogauit Pylatum
q̃z ei familiaris fuit. cũ eſſet nobil' decurio.
vt diciť Mar. xv. Et ideo ſecutus ipm ro
gauit vt poſſet tollere corpꝰ Iheſu ⁊ ſepeli
re. Hic fuit diſcipulꝰ xpi. fidelr credẽs do
ctrine eius. occultus aũt ꝓpter metũ iudeo
rum. Añ eñi paſſionẽ ex imꝑfectõe timebat
de ſynagoga expelli qđ erat ignominioſum
ſi confiteretur xpm. tamẽ poſt paſſionẽ feruẽ
ter factus exemplo xpi aĩatus mãifeſtauit
ſe volẽs xpm honorifice ⁊ glõſe ſepelire. iu
xta illđ p̃dictũ Iſa. xi. Et erit ſeplcꝝ eiꝰ glo
rioſum. Tũc pylatus q̃ſiuit ſi iã mortuꝰ eẽt
et informatus de oĩb q̃ acciderant. ꝑmiſit
tum ꝓpť reuerentiã petentis. tũ ꝓpter inno
centiã xpi paſſi quã ille cognouerat. Tulit
ergo corpꝰ Ihũ ď cruce. venit etiã Nicode
mus qui venerat ad iheſũ nocte vt ďr iohã
nis. iij. ferens mixturã mirre ⁊ aloes. quaſi
libras centũ ad vngendũ corpꝰ iheſu. q̃ poſ
ſet p̃ſuari a corruptõe. Et licȝ illa fecerit ex
deuotõe. videť tñ q̃ plenam noticiã de re
ſurrectione xpi non hẽret. quia ď eo erat ſcri
ptum in p̃s. Non dabis ſcm̃ tuum videre
corruptiõem. Propter qđ non indigebat
vnctõe ꝯſeruante ꝯ putrefactiõem. Accepe
runt ergo corpꝰ Iheſu ⁊ ligauerũt in linthei
is id ẽ pannis lineis inuoluerũt. ꝓpter qđ ſta
tutũ eſt q̃ corꝑalia ſup q̃ conficiť corpꝰ xpi
non fiant de pãno ſerico ſed tantum lineo.
vt habeť de ꝯſe. di. i. conſulto omniũ. Erat
enim in orto ꝓpe locũ vbi crucifixus eſt ihe
ſus monumẽtum nouũ. In quo nondum
quiſq̃ poſitus fuerat. quod Ioſeph pro ſe
ex petra ſciderat. In qđ poſuerunt iheſum,
et cum adiutorio multoꝝ aduoluerũt lapi
dem magnũ ⁊ ponderoſum ad oſtiũ monu
mẽti. vt de facili nõ poſſet ab aliq̃ amoueri.
Ibi erat maria magđ. ⁊ altera maria aſſiſtẽ
tes vt viderẽt qualr redire poſſent ad vn
gendũ eum. Altera ꝟo die ſcȝ ſabbato
poſt paſceuen venerũt p̃ncipes ſacerdotuȝ et
pharizei ad pylatũ dicentes. Dñe recorda
ti ſumus q̃ ſeductor ille adhuc viuẽs dixit
Poſt tres dies reſurgã. Iube ergo cuſtodi
re ſepulcꝝ in terciũ diem. ne forte veniant
diſcipuli eius ⁊ furenť eum. et dicãt ꝑplo
q̃ ſurrexit a mortuis. ⁊ erit nouiſſimꝰ error
peior p̃ori. Tũc ait illis pylatus habetis
cuſtodiã Ita cuſtodite ſicut ſcitis. q. diceret
Sufficiat vobis q̃ conſenſi in necem eius
de cetero nichil me intromitto. Et illi abeũ
tes munierũt ſepulcꝝ cuȝ militib armatis.
ſignantes lapidẽ ſigillo ne aliquis poſſȝ in
gredi ſine ſcitu eoꝝ. Et ſic vſq̃ ad tercium
diem illeſum ꝑmãſit vſq̃ xpus in nocte re
ſurrectõis dñice ſurrexit. Rogemꝰ deum.

Sabbato in vigilia Paſce.

Et requieuit die ſeptimo ab omni opere quod patrarat. Geneſ. i. Philoſophus .viij. phi. dicit ꝙ omnis actõ ⁊ omne agens hʒ temp⁹ determinatũ. qđ nõ ꝑtranſit. Nã corpa celeſtia ſol luna et oẽs planete ſuos ꝑficiũt curſus certo ſpacio ⁊ tpe determinato. Arbores certis tpibꝫ fructificant. certo tempe quieſcunt. Ideo dicit ſapiens ꝙ oĩa tp⁹ hñt ⁊ ſuis ſpacijs tranſeũt. Eccĩ. iij. Saluator igitur dñs nr̃ ab eterno diſponens mũdũ ꝑditum ꝑ ſingularẽ actõem ⁊ paſſionẽ ſue mortis ſaluare tpe illo q̃ pcm̃ icepit. ſ. ſexta feria. paſſione ſua de peccatis ſatiſfacere voluit. et finẽ dare ſue opationi. vt die ſeptĩo
M requieſcere poſſet. Unde vt dicit. lxxv. di. ꝙ die dñica die dñs incepit facere mũdũ et ſexto die beſtie create ſunt. ⁊ cum beſtijs orta eſt edendi ptãs ⁊ vſus eſcaꝝ. in q̃ etiã edendo ꝑuaricati ſunt. Sic etiãʒ ſexta die opa xp̃i quãtum ad ſalutẽ neceſſaria termĩnata fuerũt. Quare dicit. xxxvi. di. ſexto die vbi homo incepit ſua incremẽta neſcire. ibi inceperunt diuina circa eum opa terminari. Conſũmatis ergo ſex diebꝫ ab omnibꝫ operibus ſeptimo die requieuit. Queritur an chriſtus ſenio moriẽdo naturalr̃ requieuiſſet. ſ. ſi violenter crucifixione occiſus nõ fuiſſet. Et videt̃ ꝙ non. qꝛ q̃nto complexio eſt nobilior. tanto ꝑmanentiõr. ſed ꝯplexio xp̃i fuit nobiliſſima. ideo ſp duraſſet ei⁹ vita Contra ꝓmo celi. Omne corruptibile neceſſitate corrũpit̃. Sed xp̃us erat corruptibilis. ergo. Rñdet dñs bonauẽ. in. iij. ſuper ſnĩarũ. ꝙ hec queſtio aliter ſoluit̃. ſi ꝯſideretur gr̃a vnionis. ⁊ aliter ſi queſtio querat de natura humana in xp̃o ꝑ ſe conſiderata. et ſuis ſolis naturalibus derelicta. Primo mõ loquendo. ſi querit queſtio de xp̃o put eſt ſcđa ꝑſona in trinitate ⁊ ver⁹ deus ⁊ hõ Hoc modo loquẽdo ſi querit q̃ſtio ſi xp̃s ſenio quieuiſſʒ ⁊ mortuus fuiſſet. ſi alꝰ violenter mortu⁹ vel paſſus nõ fuiſſet. dico ꝙ non. qꝛ ꝑſona filij dei in qua hũanitas aſſũpta ꝑdicatur. que omĩa contraria recõcilia uit. et omnia entia in eſſe conſuat. poſſʒ elementa ꝯrĩa reconciliare in chriſto homine. et actõem elemẽtoꝝ ſuſpendere ⁊ ipſam hũanitatem in ſuo eſſe ꝯſuare. ſic ꝙ cõſumptiõ non eſſet. nec calidũ in humidũ ageret. ⁊ ſic ꝑ cõs in xp̃o ſeniũ non appareret. Sic etiã tres pueros in fornace nõ leſit incendium Sic etiam Adam nõ poterat mori ꝑ ligni vite eſum. virtutẽ eñ ligni vite poterat de⁹ humanitati xp̃i impĩmere. Secundo modo loquendi ſi querit q̃ſtio de humanitate xp̃i in ſe ⁊ abſolute cõſiderata. ⁊ vt ꝯſideratur vt verbo non vnita. Et hoc mõ ſi xp̃us violenter crucifix⁹ nõ fuiſſet. tñ ſenio quieuiſſʒ et mortuus fuiſſet. q̃ntum ꝑtinebat ad cõditionẽ hũane nature ĩ ſe ꝯſiderate ſiñ vnione. ſed in ptãte nature vnite fuit. ſic deficere l'ñ ꝯficere. Ex hoc patet. ꝙ natura xp̃i hoĩs mortalis erat. et in eã virtus ꝯtraria elemẽtoꝝ agebat. ⁊ calidũ naturale. hũidũ radicale cõſumebat. que oĩa ad ſeniũ faciũt et defectum naturaliter inducũt. ⁊ ſic intelligitur etiam ꝓpoſitio phi. Ad argumẽtum ꝯ nobilitate ꝯplexionis dico. Quãuis xp̃i complexio fuerit nobiliſſima. qꝛ tñ nõ fuit ſimplicis nature. ſed compoſite ex cõtrarijs elemẽtis. neceſſario defecit ⁊c̃. Querit̃
N vtꝝ in morte xp̃i fuerit aĩa ſepata a deitate ⁊c̃. Reſpondet bonauen. ꝙ aĩma xp̃i in triduo non fuerit ſepata a verbo triplici rõne. Prima ẽ qꝛ deum nõ decebat. qꝛ humanã naturã indiſſolubili matrimonio ꝯiunxerat vnde ſicut non decet viꝝ dimittere vxorem. ſic nec verbũ dei ab anima ſepat̃. Secũda eſt quia nobis nõ expediebat. qꝛ ſi facta fuiſſet ſeparatio. aĩa illa nec hũiſſet potentiã ad genus humanũ eripiendũ ꝯ captiuitate nec mediatricis hũiſſet officium ad reconciliandum. q̃ duo nobis nõ expediuiſſent. ſed nocuiſſent. Tercia qꝛ illi anime non ꝯgruebat. erat eñ innocẽtiſſima ⁊ btiſſima. iõ nõ poterat velle ſepari a verbo quia innocẽtiſſima nõ poterat ꝯ voluntatẽ ſuam ſepari ⁊c̃. Quantũ igit̃ ad continuatõnem litteralẽ heri dictũ eſt quomõ xp̃s acerbiſſimã mortẽ ⁊ paſſionẽ ꝓ nobis tolerauit. hodie quõ morte ſua multos glioſe triũphando tribulatos liberauit. et ſm̃ hoc ſunt tres partes. In ꝓma tractat̃ ꝯ victoria triumphi generalis. ibi. Et requieuit